

Bedömargruppens yttrande över kvalitetssäkringsarbetet vid Kungl. Tekniska högskolan

Bedömargruppens uppdrag

Universitetskanslersämbetet (UKÄ) har gett oss i uppdrag att granska kvalitetssäkringsarbetet vid Kungl. Tekniska högskolan. I detta yttrande framgår våra bedömningar med vidhängande motiveringar och ett förslag till samlat omdöme.

Härmed överlämnar vi vårt yttrande till UKÄ.

Bedömargruppens sammansättning

I bedömargruppen har följande ledamöter ingått:

- Professor Björn Brorström, Högskolan i Borås (ordförande, sakkunnig)
- Prorektor, professor Cathrine Norberg, Luleå tekniska universitet (sakkunnig)
- Professor, senior rådgivare Mette Mo Jakobsen, Universitetet i Agder, Norska universitets- och högskolerådet (sakkunnig)
- Tom Edoff, Högskolan Dalarna (studentrepresentant)
- Marie Westrin, Ericsson AB (arbetslivsföreträdare).

Bedömargruppens arbete

Granskningen har utgått ifrån de krav som ställs i högskolelagen (1992:1434) och högskoleförordningen (1993:100) samt i *Standards and Guidelines for Quality Assurance in the European Higher Education Area (ESG 2015)*¹. Se vidare *Vägledning för granskning av lärosätenas kvalitetssäkringsarbete* (UKÄ 2018). Underlag för bedömningen har utgjorts av lärosätets självvärdering, studentinlägga samt dokumentation kopplat till de fördjupningsspår som bedömargruppen har granskat vid det andra platsbesöket. Intervjuer har genomförts i samband med två platsbesök, med representanter för lärosätet och för studenter och doktorander samt med arbetslivsföreträdare som lärosätet samarbetar med. Scheman för platsbesöken återfinns i bilaga 1 och 2.

Bedömningsprocessen

På grundval av underlagen har vi granskat lärosätets kvalitetssäkringsarbete och gjort en bedömning utifrån nedanstående bedömningsområden.

Bedömningsområden:

- styrning och organisation
- förutsättningar
- utformning, genomförande och resultat
- jämställdhet
- student- och doktorandperspektivet
- arbetsliv och samverkan.

¹ Se även UKÄ:s översättning *Standarder och riktlinjer för kvalitetssäkring inom det europeiska området för högre utbildning (ESG), 2015*.

UKÄ har delgivit lärosätet vårt preliminära yttrande för att ge möjlighet att korrigera eventuella sakfel. Delningstiden var tre veckor. Vi har tagit del av lärosätets svar (se bilaga 4), och i de fall där vi gjort bedömningen att det har varit befogat har yttrandet korrigerats.

För bedömggruppen

Björn Brorström
Ordförande

Bedömargruppens bedömning

Kungl. Tekniska högskolan

Lärosäte Kungl. Tekniska högskolan	ID-nr A-2018-11-4656
1. Styrning och organisation Bedömning med motivering: Sammanvägd bedömning av bedömningsområdet <i>Tillfredsställande</i> Bedömargruppen anser att bedömningsområdet är tillfredsställande. Lärosätets kvalitetssystem består av flera sammanhängande delar som alla syftar till att följa upp, säkra och utveckla kvaliteten i utbildningarna. Styrningen av och organisationen för kvalitetssäkringsarbetet är systematiskt uppbyggd. Det finns ett väl genomtänkt och strukturerat kvalitetssäkringssystem med två grundbultar: den årliga kontinuerliga uppföljningen och den regelbundna granskningen som genomförs vart sjätte år. Kvalitetspolicyn är känd i verksamheten och har styreffekt främst via de regler och rutiner som följer av policyn. Policyn är också tydligt länkad till den strategiska styrningen av verksamheten. Bedömargruppen anser att lärosätet har en ändamålsenlig och tydlig ansvarsfördelning som stödjer utvecklingen av hög kvalitet i utbildningarna. Ansträngningar görs systematiskt för att nå allt fler med information och därigenom uppnå ökat engagemang och ökad delaktighet. Men trots det anser bedömargruppen att det som görs för att kommunicera den information och de resultat som tas fram inom kvalitetsarbetet inte räcker till för att bedömas som tillfredsställande. Bedömargruppen anser att lärosätet har visat att den kontinuerliga uppföljningen utförs systematiskt. Anvisningarna för den regelbundna granskningen beslutades 2018 och har ännu inte tillämpats, men de delar som ingår i den regelbundna granskningen är i stor utsträckning tidigare tillämpade och beprövade. Självvärderingen är oklar på den punkten, men platsbesöken skapade klarhet i den regelbundna granskningens bakgrund och utgångspunkter samt även för betydelsen av den interna inventering av kvalitetsarbetet som genomfördes 2015. Den regelbundna granskningen bygger till stor del på tidigare erfarenheter av extern granskning av verksamheten. Bedömargruppens uppfattning är att kvalitetssäkringssystemet i sin helhet har goda förutsättningar att fungera som avsett för att säkerställa kvaliteten i utbildningarna. Sammantaget vill bedömargruppen lyfta fram dessa styrkor inom bedömningsområdet: <ul style="list-style-type: none">• Kvalitetspolicyn är känd i verksamheten och har styreffekt främst via de regler och rutiner som följer av policyn. Policyn är tydligt länkad till den strategiska styrningen av verksamheten.• Lärosätet har en ändamålsenlig och tydlig ansvarsfördelning som stödjer utvecklingen av hög kvalitet i utbildningarna.• Ansträngningar görs systematiskt för att uppnå ökat engagemang och ökad delaktighet.• Kvalitetssystemet är nytt och det är en styrka att lärosätet tydligt kan visa hur man bygger vidare på tidigare erfarenheter.• Lärosätet har fått en tydligare ansvarsfördelning genom omorganisationen där tio skolor blev fem samt förtydligandet av fakultetsrådets roll som ansvarig för kvalitetssäkring och	

utveckling av kvalitetssäkringssystemet.

- Kollegial granskning av skolrapporterna inför kvalitetsdialogen och erfarenhetsutbyte mellan ansvariga är ett exempel på en aktivitet som bedömargruppen anser bidra till kvalitet.

Bedömargruppen vill även lyfta fram följande utvecklingsområden:

- Modellen med regelbunden granskning börjar tillämpas först 2019/20. Det betyder att det egentligen inte finns belägg för att den regelbundna granskningen är kvalitetsdrivande och skapar kvalitetskultur. I den fortsatta utvecklingen av de två huvudkomponenterna, kontinuerlig uppföljning och regelbunden granskning, bör lärosätet undvika att systemet blir alltför svåröverskådligt och överbelastat. Synsättet att det yttersta syftet är att skapa en kvalitetskultur bör ständigt vara närvarande.
- Det är viktigt med ett fortsatt systematiskt arbete för att förbättra kvaliteten på kursanalyserna, både enkäterna och övriga underlag för analyserna, eftersom det är grunden för de underlag som ledningen får.
- En sammanhållen plan för spridning av resultaten av arbetet med kvalitetssäkring saknas. Det är viktigt att prioritera arbetet med att ta fram en kommunikationsplan.

Bedömningar av bedömningsgrunder:

1.1 Lärosätets kvalitetssystem är uppbyggt för att säkerställa kvaliteten i utbildningarna och det relaterar till övergripande mål och strategier som lärosätet fastställt för sin utbildningsverksamhet.

Uppfylld

Kvalitetssäkringssystemet relaterar till lärosätets övergripande vision och mål. Uppbyggnaden av kvalitetssäkringssystemet återspeglar strävandena att skapa ökad enhetlighet inom lärosätet och stärka helheten. Det beskrivs i självvärderingen och kommer bland annat till uttryck i strategidokumentet *Ett ledande KTH* där det står om "Ett integrerat KTH" och att utbildningen ska "vara ett gemensamt ansvar och utvecklas enligt gemensamma strategier för att upprätthålla högsta kvalitet". *Kvalitetspolicy för KTH* inleds med ställningstagandet att "KTH ska vara ett ledande internationellt tekniskt universitet som skapar kunskap och kompetens för en hållbar framtid".

Uppbyggnaden av lärosätets kvalitetssystem har sin utgångspunkt i det nationella kvalitetssäkringssystem som Universitetskanslersämbetet (UKÄ) ansvarar för. Lärosätets kvalitetssystem består av två delar: en årlig kontinuerlig uppföljning och en regelbunden granskning som följer en sexårscykel. Systemet i sin helhet omfattar utbildning, forskning och samverkan.

Den kontinuerliga uppföljningen har sin grund i kursvärderingarna. Studenternas och doktorandernas kursvärderingar ligger till grund för kursanalyser tillsammans med annan information om kursen, som till exempel kompetensförsörjningsplaner, samt resultat och uppfattningar redovisade vid möten och samtal. Dessa utgör i sin tur grunden för programanalyser och i nästa steg skolrapporter från de fem skolorna. En eller två av bedömningsgrunderna i UKÄ:s examenstillståndsprövningar väljs systematiskt ut för uppföljningarna. Det innebär att samtliga UKÄ:s bedömningsgrunder kommer att ha granskats under en sexårsperiod. Skolrapporterna överlämnas till dekanus, och är sedan grunden för dialogen mellan skolorna och lärosätets ledning. Den kontinuerliga uppföljningen innehåller också

Datum
2020-03-17Reg.nr
411-00484-18

en beskrivning och tolkning av till exempel antagningssiffror, genomströmning och examinationsfrekvens på kurser och program.

Genom den regelbundna granskningen kommer samtliga utbildningar att granskas under en cykel på sex år. Information och underlag från den kontinuerliga uppföljningen är en del i den regelbundna granskningen. Modellen för den regelbundna granskningen är nyligen utformad och beslutad, och har ännu inte tillämpats. Den bygger på det tidigare tillämpade kvalitetssäkringssystemet och erfarenheter av kvalitetsutvärdering, som bland annat består av omfattande utvärderingar där externa bedömare har granskat kvaliteten på utbildning, forskning och administration. Den regelbundna granskningen ska innefatta en självvärdering utifrån bedömningsgrunderna i UKÄ:s examenstillståndsprövningar och lärosätets egna mål. I den regelbundna granskningen kommer kollegial bedömning och bedömning från externa aktörer att ingå, och den ska resultera i en skriftlig rapport som ska innehålla de sakkunnigas analys och eventuella rekommendationer.

Modellen med regelbunden granskning börjar tillämpas först 2019/20, vilket innebär att det egentligen inte finns belägg för att den regelbundna granskningen är kvalitetsdrivande och skapar kvalitetskultur. I självvärderingen redogör lärosätet för vikten av att reflektera över insatser i förhållande till resultat. Och vid intervjuerna uppfattade bedömargruppen att lärosätet uttryckte vissa tveksamheter om systemets förväntade resultat och effekter i förhållande till de stora insatser som måste göras. Detta gäller inte minst den del som innebär att man genomför delvis externa utvärderingar. Bedömargruppen anser ändå att det finns en god grund för att utgå från att modellen kommer att bidra till kvalitetsutveckling. Skälet är att kvalitetssäkringssystemet bygger på erfarenheter av tidigare kvalitetsarbete, bland annat planering och genomförande av stora kollegiala utvärderingar av verksamheten.

Kvalitetssäkringssystemet omfattar också olika enkätundersökningar, där synpunkter samlas in från studenter, alumner och medarbetare. Lärosätet genomför en startenkät, mellanårskät, karriärenkät, doktorandenkät och medarbetarundersökningar. En del i det systematiska kvalitetsarbetet är också de så kallade storträffarna som genomförs en gång per termin, vars syfte är att informera om genomförda åtgärder och diskutera utvecklingsbehov. Under rundabordssamtal utbyter man erfarenheter och idéer om hur verksamhetens kvalitet kan förbättras. Genom träffarna förväntas intresset och engagemanget för kvalitetsarbetet skapas. Storträffarna leds av vicerektorn för utbildning och arrangeras av lärosätets högskolepedagogiska enhet. Till storträffarna inbjuds samtliga medarbetare och studenter. Vid det senaste tillfället deltog cirka 150 medarbetare, inklusive många från det gemensamma verksamhetsstödet, vilket uppfattades som viktigt och positivt.

Problem finns samtidigt med den minsta byggstenen i systemet, nämligen kursvärderingar med låga svarsfrekvenser. Detta skapar en osäkerhet i tillförlitligheten i de underlag som når ledningen. En medvetenhet finns om problemet och åtgärder har genomförts, bland annat för att öka studenternas engagemang och intresse för att göra kursvärderingar och för att förenkla formerna för kursvärderingar.

Bedömargruppen anser sammantaget att underlagen, och inte minst platsbesöken, har visat på ett väl genomtänkt och trovärdigt system baserat på kombinationen av kontinuerlig uppföljning och regelbunden granskning. Men bedömargruppen anser samtidigt att systemet är komplext och vid en första genomgång svårt att få grepp om. Uppfattningen att systemet är komplext framhålls också av företrädare för lärosätet, som nämner den klassiska konflikten mellan struktur och kultur. Det vill säga

att strukturen inte får hämma utvecklingen av en kvalitetskultur, utan i stället ska stödja en förstärkning av kvalitetskulturen.

En inventering under 2015 av innehållet i kvalitetssäkringsarbetet har spelat stor roll för utvecklingen av dagens modell. Det nya systemet kan beskrivas som att olika delar i det tidigare kvalitetssäkringsarbete nu knyts ihop till en helhet, och att aktiviteter som inte tidigare har kallats kvalitetssäkringsarbete, nu har tydliggjorts och integrerats i ett system. Bedömaregruppen anser att systemet är väl uppbyggt, och det finns belägg för att det kommer att bidra till att stärka kvaliteten i utbildningarna och kvalitetskulturen inom lärosätet samt att lärosätet når sina mål.

1.2 Lärosätet har en beslutad kvalitetssäkringspolicy, eller motsvarande, som är en del av den strategiska styrningen.

Uppfylld

Bedömaregruppen konstaterar att lärosätet har en kvalitetspolicy som utgår från lärosätets mål. Bedömaregruppen konstaterar också att policyn är en god beskrivning av kvalitetssäkringssystemet och hur kvalitetsarbetet ska bedrivas, snarare än att den anger och argumenterar för en idémässig inriktning på kvalitetsarbetet. Policyn är känd i styrelsen och bland medarbetare och fyller en viktig funktion i kvalitetssäkringsarbetet. Den har styreffekt för verksamheten främst via de regler och rutiner som följer av policyn. Policyn är också tydligt länkad till den strategiska styrningen av verksamheten.

Den nu gällande kvalitetspolicyn beslutades av lärosätets styrelse i juni 2018. Grunden för policyn är hög kvalitet genom gemensamma mål för "Ett ledande KTH". Policyn är en beskrivning av hur kvalitetsarbetet inom lärosätet ska bedrivas med tydliga deklARATIONER om att hög kvalitet ska utmärka verksamhetens alla delar. Utgångspunkten är de mål och krav som uttrycks i lärosätets centrala styrdokument, som *Vision 2027* och utvecklingsplanen för perioden 2018–2023 *Ett ledande KTH*. Vidare ska lärosätet uppfylla de krav som ställs nationellt i högskolelag och högskoleförordning, samt i standarder och riktlinjer för kvalitetssäkring inom det europeiska området för högre utbildning (ESG).

Kvalitetspolicyn ses över varje år och revideras vid behov av styrelsen. Självvärderingen beskriver arbetsprocessen när den nya policyn togs fram, och att representanter för både utbildningsnivån och ledningen medverkade för att säkerställa förankring i hela organisationen. Bedömaregruppen bedömer att processen visar att policyn har förankrats.

Lärosätet beskriver att policyn är ändamålsenlig som utgångspunkt vid arbetet med styrdokument. Detta bekräftades också vid platsbesöken, där det bland annat kom fram att den årliga behandlingen av policyn i styrelsen framför allt har till syfte att uppdatera styrelsen om hur lärosätet arbetar med kvalitetsfrågor. Bedömaregruppen uppfattar att detta är ett viktigt tillfälle för att informera styrelsen om kvalitetsarbetet och att det förefaller utnyttjas väl och systematiskt.

1.3 Lärosätet har en ändamålsenlig och tydligt definierad ansvarsfördelning för kvalitetsarbetet

Uppfylld

Kvalitetspolicyn anger att kvalitetsarbetet ska präglas av tydlig ansvarsfördelning. Av de olika underlagen framgår att rektorn har det yttersta ansvaret för verksamheten. Ansvaret för kvalitet, kvalitetssäkring och kvalitetsutveckling är delegerat från rektorn till fakultetsrådet, vilket leds av dekanus. En av rådets uppgifter är att utforma, följa upp, utvärdera och kontinuerligt utveckla kvalitetssäkringssystemet. Dekanus leder och planerar den kontinuerliga uppföljningen av utbildningar och ansvarar för att resultaten tas om hand av fakultetsrådet och dess utskott. Rektorn har delegerat ansvaret för kvalitetssäkringen av utbildningen till dekanus och enligt *Riktlinje om kvalitetssäkring av utbildning* fördelas ansvaret vidare på alla nivåer till grundutbildningsansvariga, forskarutbildningsansvariga och programansvariga. Grundutbildnings- och forskarutbildningsansvariga samlar in programanalyser från programansvariga och ansvarar för sammanställning på skolnivå. Grundutbildnings- och forskarutbildningsansvariga ska också återkoppla synpunkter och resultat som kommit fram i processen till de programansvariga. Skolrapporterna ligger sedan till grund för kvalitetsdialogen med dekanus och prodekanus.

Fakultetsrådet ger anvisningar till skolorna hur de ska arbeta med den regelbundna granskningen. Skolledningarna ansvarar för att planera och genomföra den regelbundna granskningen vid respektive skola. I skolornas handlingsplaner ska det framgå hur ansvaret är fördelat inom skolorna. Företrädare för lärosätet framhöll vid platsbesöken att de anser att ansvarsfördelningen är tydlig, med en övergripande beskrivning i policyn och preciseringar i andra dokument. Ett utvecklingsområde som lärosätet har identifierat är skolornas fördelning av ansvar för planering och genomförande av den regelbundna granskningen.

Bedömargruppen uppfattar att ansvarsfördelningen är tydlig. De synpunkter och belägg som kommit fram vid platsbesöken visar att ansvarsfördelningen är ändamålsenlig och tydlig för ledning och medarbetare inom lärosätet, vilket är grundläggande för ett systematiskt kvalitetssäkringsarbete. Omorganisationen har inneburit en tydligare ansvarsfördelning genom att tio skolor blev fem samt att fakultetsrådets roll har förtydligats som ansvarig för kvalitetssäkring och utveckling av kvalitetssäkringssystemet. En notering är ändå att samtidigt som fakultetsrådet har en central roll när det gäller kvalitetsfrågor, har också dekanus och prodekanus ett ansvar för vissa frågor. Bedömargruppen fick en uppfattning att detta i vissa fall kan riskera att orsaka oklarhet kring ansvarsförhållandena. Sammantaget menar bedömargruppen att lärosätet har en ändamålsenlig och tydlig ansvarsfördelning som stödjer utvecklingen av hög kvalitet i utbildningarna.

1.4 Lärosätet har systematiska processer som uppmuntrar till delaktighet engagemang och ansvar hos lärare, övrig personal samt studenter och doktorander.

Uppfylld

Kvalitetspolicyn anger att det är ledningens ansvar att främja ett brett engagemang och inkludera studenter och medarbetare i kvalitetsarbetet. Lärosätet arbetar systematiskt med att öka engagemanget. I sammanhanget tillmäts fakultetskollegiet, storträffarna, så kallade "PriU-grupper" (tillfälliga arbetsgrupper för prioriterade frågor) och diverse andra nätverk stor betydelse för att öka engagemanget och delaktigheten. Lärosätet möjliggör också genom finansieringen av Tekniska högskolans studentkår (THS) heltidsarvodering av tolv studenter. På så sätt skapas förutsättningar för studenterna att delta aktivt i kvalitetsarbetet och för att stödja ett brett studentinflytande i centrala frågor. Ett bekymmer är samtidigt att det saknats studentrepresentation och säkrat studentinflytande inom grupperingar på skolnivå. Lärosätet försöker att komma tillrätta med problemet i samarbete med

Datum
2020-03-17Reg.nr
411-00484-18

studentkåren.

En annan aktivitet som gynnar kvalitetsutveckling är den kollegiala granskningen av skolrapporterna som sker inför kvalitetsdialogen och som bidrar till erfarenhetsutbyte mellan ansvariga. Grundutbildnings- respektive forskarutbildningsansvariga granskar varandras rapporter och lämnar synpunkter till varandra. Arbetet med att engagera medarbetare följs bland annat upp vartannat år genom medarbetarenkäter. Resultat från medarbetarundersökningarna har också inneburit förbättringar och ändringar av rutiner. En särskilt viktig roll för att skapa engagemang och delaktighet har fakultetskollegiet, som är en diskussions- och kommunikationsgrupp som samlas inför fakultetsrådets möten. Samtidigt noterar bedömargruppen att fakultetskollegiet inte omnämns mer än marginellt i samband med platsbesöken, vilket bedömargruppen uppfattar som att det finns en osäkerhet om kollegiets roll i praktiken och att den inte är lika central som det skriftliga underlaget ger intryck av.

Bedömargruppen uppfattar att det finns en medvetenhet, inte minst inom lärosätets ledning, om svårigheterna med att skapa engagemang och säkra delaktighet på alla nivåer. Särskilt svårt är att säkerställa att studenterna och doktoranderna systematiskt får tillfälle att påverka sin egen utbildning. Platsbesöken bekräftar också det problem som beskrivs i självvärderingen med att uppnå studentrepresentation i beslutande och beredande organ på skolnivå. Det finns en ny riktlinje om studentinflytande, *Riktlinje om studentinflytande*, som trädde i kraft 1 mars 2019 och reviderades i juni samma år. Den illustrerar dels ambitionen att hantera svagheter i den ordning som gäller i dag, dels ett systematiskt arbetssätt. Riktlinjen har trätt i kraft, ambitionen är hög och åtgärder har genomförts, men det är ännu inte möjligt att uttala sig om ifall den leder till förväntat resultat. Bedömargruppen bedömer ändå att lärosätet arbetar systematiskt och genomför åtgärder eftersom man har tagit fram den nya riktlinjen. Ett viktigt påpekande från bedömargruppen är att lärosätet har ett stort ansvar för att kommunicera och skapa förutsättningar för engagemang och delaktighet. Ansvaret för detta kan inte flyttas över till studenterna.

Vid platsbesöken påpekades vid flera tillfällen att lärosätet har en stor organisation och att det är svårt att nå ut och skapa ett engagemang hos alla. Bedömargruppen är medveten om de svårigheter som finns, och menar att det finns goda belägg för att lärosätet gör systematiska ansträngningar för att nå allt fler med information och därigenom öka engagemanget och delaktigheten. Inte minst förefaller storräffarna utvecklas väl och ha blivit ett viktigt forum för kommunikation. Vidare genomförs som en ny aktivitet workshoppar och kollegial granskning av skolrapporterna. Även arbetet med att få till en bättre fungerande modell för kursvärderingar är ett led i att skapa ett större engagemang och delaktighet hos studenter och lärare, liksom åtgärder för att sprida goda exempel på hur studenternas synpunkter tas tillvara.

Trots de utmaningar som finns för ett stort lärosäte att skapa ett brett engagemang, menar bedömargruppen att lärosätet på flera sätt visat att detta är något som man systematiskt arbetar för.

1.5 Lärosätet säkerställer att de resultat och slutsatser som genereras av kvalitetssystemet systematiskt tas tillvara i den strategiska styrningen, kvalitetsarbetet och i utvecklingen av kvalitetssystemet.

Uppfylld

Lärosätet har på ett tillfredsställande sätt och med flera exempel visat att kvalitetssystemet bidrar till utveckling och den strategiska styrningen.

Av självvärderingen framgår att dekanus, som ansvarar för kvalitetsfrågor, har en stående punkt på det strategiska rådet och på rektorsrådet för att redogöra för aktuella kvalitetsfrågor. Dekanus får också vid dessa tillfällen återkoppling från ledningen. Det här innebär att varannan vecka är kvalitetsfrågor kontinuerligt och systematiskt på ledningens bord och blir därigenom en naturlig del av lärosätets strategiska styrning.

Vidare beskriver lärosätet i självvärderingen hur de resultat och slutsatser som kommer fram genom kvalitetssäkringssystemet i den årliga kontinuerliga uppföljningen, ligger till grund för diskussioner om utveckling och behov av åtgärder mellan dekanus och respektive skolas ledning. Detta möte sker i maj. Dekanus informerar därefter rektorn om resultaten och redovisar vilka prioriterade områden som bör föras vidare till den fördjupade rektorsdialogen som genomförs i oktober. Rektorn rapporterar resultaten från den kontinuerliga uppföljningen och kvalitetsdialogen med skolorna till lärosätets styrelse. Rektorns rapportering kommer också att avse information som genereras av den regelbundna granskningen när den är införd. Detta anser bedömargruppen visar att lärosätet på ett systematiskt sätt kopplar kvalitetssystemet till den strategiska styrningen av lärosätet.

Lärosätet har identifierat ett antal svagheter i systemet, bland annat har det för utbildning på grundnivå och avancerad nivå framkommit behov av att tydliggöra kopplingen mellan kursmål, programmål och målen i examensordningen i några utbildningsprogram. Bedömargruppen anser också att det är viktigt att tydliggöra integreringen av hållbar utveckling, som är ett av lärosätets strategiska mål, och integreringen av jämställdhet i utbildningarna. Behov finns också av att skolorna förtydligar ansvar, befogenhet och kompetenskrav för de grundutbildningsansvariga, forskarutbildningsansvariga och programansvariga. De här exemplen stärker bedömargruppens uppfattning att kvalitetssystemet förmår fånga upp och hantera utvecklingsbehov.

Lärosätet påpekar också att utöver utveckling av styrdokument och mallar för uppföljning har det praktiska arbetet med systematisk kvalitetssäkring utvecklats under 2018. Den kontinuerliga uppföljningen och kvalitetsdialogen har vidareutvecklats utifrån den återkoppling som skolorna lämnat efter kvalitetsdialogerna som genomfördes under våren. Flera åtgärder har också genomförts för att stärka en svag länk i systemet, nämligen genomförandet av kursvärderingar och kursanalyser. Det styrker, enligt bedömargruppen, uppfattningen att systemet leder till utveckling av både verksamheten och kvalitetssystemet i sig.

Som nämnts tidigare framkom vid platsbesöken att det är svårt att få tillfredsställande svarsfrekvens på skriftliga kursvärderingar. Det finns därför, vilket påpekas av flera vid intervjuerna, olika sätt att få underlag om vad som behöver utvecklas, och enkäterna är bara en del.

Ett påpekande från bedömargruppen är betydelsen av det horisontella perspektivet, att lära av andra program och kurser inom den egna skolan och inom andra skolor. Bedömargruppen uppfattar genom både skriftliga underlag och intervjuerna att det finns en medvetenhet om och att man arbetar med de svårigheter som finns. Det här är en viktig förutsättning för att kvalitetssäkra och utveckla utbildningarna.

1.6 Den information som genereras av kvalitetssystemet kommuniceras på ett ändamålsenligt sätt med relevanta intressenter och får en spridning inom organisationen.

Inte uppfyllt

Bedömningsgrunden anses inte vara uppfylld. Till stor del beror det på de brister i återkoppling som bedömargruppen konstaterat och på att det blev tydligt för bedömargruppen att det finns mycket kvar att göra i arbetet med att nå ut brett, både internt och externt. Lärosätet visar visserligen att man är medveten om att det finns stora utmaningar, men bedömargruppen hade gärna sett fler exempel på systematiska åtgärder för att komma tillrätta med dem.

Efter att ha tagit del av både skriftliga underlag och intervjuer anser bedömargruppen att det finns brister i den kontinuerliga uppföljningen i form av svag återkoppling från ledningen tillbaka till verksamheten efter genomförda dialoger och bedömning av verksamheten. Enligt företrädare för ledningen utgör den delen i dag systemets svagaste länk och bristen på återkoppling bekräftades också vid platsbesöken. Det framgår inte heller klart för bedömargruppen hur information sovras och aggregeras på väg från de kursansvariga till de programansvariga, skolcheferna, fakultetsrådet, rektorn och styrelsen.

Det finns, vilket lärosätet beskriver i självvärderingen, en tydlig väg i organisationen för hur resultatet av olika analyser förs vidare mellan olika nivåer. En tydlig väg innebär däremot inte alltid att resultaten ligger till grund för åtgärder för att förbättra kvaliteten. En viktig fråga är därför hur återkopplingen sker i praktiken från ledningen på olika nivåer nedåt i organisationen. Lärosätet har redovisat en rad exempel på förändringar som har genomförts för att förbättra uppföljningen och se till att resultat tas tillvara i verksamhetsutvecklingen och att åtgärder faktiskt genomförs. Men bedömargruppen anser att de brister som gruppen har noterat i återföringen av resultat är så pass omfattande att det krävs mer för att komma tillrätta med dem.

Sammanställningar av underlag från kvalitetsdialoger vid respektive skola publiceras på webbplattformen för kontinuerlig uppföljning och kvalitetsdialog. I självvärderingen konstateras, liksom vid platsbesöken, att det är svårt att nå ut med information inom en så pass stor organisation. Detta är ett problem som också bekräftades för bedömargruppen. Särskilt gäller det att nå ut till lärare som inte är direkt engagerade i utvecklingsarbete och brett till studenter. Detta problem menar bedömargruppen att lärosätet behöver ta tag i mer systematiskt.

För att nå ut brett, även till dem som inte är direkt involverade i olika organ, skriver lärosätet att arbetet med att ta fram en kommunikationsplan behöver prioriteras. Kommunikationsplanen är tänkt som ett verktyg för att sprida information och systematiskt nå ut med resultatet från den kontinuerliga uppföljningen och den regelbundna uppföljningen. Det finns problem med att kommunicera kvalitet och kvalitetsutveckling, men lärosätet visar att man har insikter om problematiken och att man genomför åtgärder av skilda slag. Detta uppfattar bedömargruppen som positivt. Samtidigt saknas än så länge den sammanhållna planen som skulle stödja en ändamålsenlig kommunikation.

I lärosätets riktlinje om kvalitetssäkring av utbildning framgår att resultaten från kontinuerlig uppföljning och regelbunden granskning ska följas upp genom kvalitetsdialogerna i den årliga verksamhetsuppföljningen. Detta innebär att det strategiska rådet, rektorsrådet och skolcheferrådet

informerar om resultaten och att resultaten därefter tas med i verksamhetsplaneringen. Samtidigt har lärosätet uppmärksammat behovet av ökad systematik. Här blir den planerade, sammanhållna planen för strategisk kommunikation av kvalitetssystemet, kvalitetssäkringsarbetet, resultatet och utvecklingsarbetet viktig.

Även om lärosätet är väl medvetet om de utmaningar som finns inom området, och även genomför vissa åtgärder, så menar bedömargruppen att arbetet så här långt är otillräckligt.

2. Förutsättningar

Bedömning med motivering: Sammanvägd bedömning av bedömningsområdet

Tillfredsställande

Bedömargruppens slutsats är att bedömningsområdet är tillfredsställande. Lärosätet uppfattas ha en systematik i arbetet med att säkerställa att personalens kompetens motsvarar utbildningens behov, och mycket arbete görs för att i synnerhet säkerställa lärarnas pedagogiska kompetens. Lärosätet lägger stor vikt vid att säkerställa en främjande miljö för att undervisande lärare ska kunna fokusera på sitt arbete, med adekvat stöd från lärosätets verksamhetsstöd. Av de underlag som bedömargruppen har tagit del av framgår att lärosätet arbetar aktivt för att säkerställa ett likvärdigt stöd för studenterna och åtgärda de problem som uppstår. Detta gäller även behov av infrastruktur. Bedömargruppen konstaterar att det finns rutiner och aktiviteter som stödjer studenterna och underlättar för dem att genomföra sin utbildning inom planerad tid och som ska motverka avhopp. Bedömargruppen noterar samtidigt att doktorandernas väg genom utbildningen inte adresseras lika tydligt i självvärderingen som studenternas, även om lärosätet till viss del klargjorde doktorandernas förutsättningar vid platsbesöken. Detta ser bedömargruppen som ett utvecklingsområde.

Sammantaget vill bedömargruppen lyfta dessa styrkor inom bedömningsområdet:

- Det finns ett stort fokus på pedagogiska frågor och den pedagogiska miljön.
- Lärosätet lägger ett stort fokus på att verksamhetsstödet ska utgå från lärares och forskares behov.
- Det finns fokus på att säkerställa en trygg och inkluderande miljö.
- Lärosätet arbetar målmedvetet med att stödja studenterna för att de ska klara sina studier inom planerad tid.

Bedömargruppen vill även lyfta fram följande utvecklingsområden inom bedömningsområdet:

- Karriärstöd och vägledning för doktorander bör ses över och stärkas.
- Det finns ett behov av att tydliggöra för personalen vilka möjligheter som finns för kompetensutveckling, och vad det innebär, samt säkerställa att tid avsätts för det.
- Lärosätet rekommenderas se över hur man säkerställer att personalens kompetens motsvarar utbildningarnas behov på alla nivåer.
- Lärosätet rekommenderas att ge fortsatt stöd för att stärka lärares digitala kompetens.

Bedömningar av bedömningsgrunder:

2.1 Lärosätet säkerställer att den undervisande personalens kompetens motsvarar utbildningsverksamhetens behov.

Datum
2020-03-17Reg.nr
411-00484-18*Uppfylld*

Genom styrdokument, processer och pedagogiska aktiviteter säkerställer lärosätet att den undervisande personalens kompetens motsvarar utbildningsverksamhetens behov.

Av självvärderingen framgår att lärarkompetens vid rekrytering av lärare och forskare styrs och vägleds av anställningsordningen, som klargör vilka kompetenser som ska beaktas, däribland den vetenskapliga och pedagogiska kompetensen. På senare år har bedömningsgrunder lagts till som i större grad än tidigare fokuserar på andra kompetenser, exempelvis förmåga att utveckla, leda verksamhet och personal samt att ha kunskap om mångfalds- och likabehandlingsfrågor. Detta ser bedömargruppen som en positiv utveckling. I självvärderingen beskriver lärosätet att noggranna prövningar görs vid inrättande av nya läraranställningar, bland annat med fokus på att säkerställa att det finns långsiktiga resurser för forskning och utbildning i det ämne som anställningen knyts till och att utlysningen sker i rätt ämne. Bedömargruppen menar att detta tyder på att lärosätet lägger stor vikt vid att säkerställa personalens möjligheter till kompetensutveckling i ett längre perspektiv med en tydlig koppling till ämnet och utbildningens behov.

Varje år analyserar lärosätets skolor sina kompetensförsörjningsplaner. Analyserna baseras på data från HR-systemet, där den befintliga undervisande personalens kompetens finns dokumenterad tillsammans med information som skolan sammanställer lokalt. Lärarkapacitet och lärarkompetens ingår även, enligt lärosätet, som en komponent i lärosätets regelbundna granskning vart sjätte år. Det framgår vidare av självvärderingen, och bekräftades vid platsbesöken, att grundutbildnings- och forskarutbildningsansvariga har regelbundna möten som leds av vice rektorn för utbildning. Under mötena följer man bland annat upp och diskuterar i vilken utsträckning den undervisande personalens kompetens motsvarar utbildningens behov. Personalens egen uppfattning om sin kompetens för att utföra förväntade arbetsuppgifter följs, enligt lärosätet, upp i lärosätets medarbetarundersökning. Bedömargruppen menar att detta visar att lärosätet arbetar på ett systematiskt sätt med att följa upp och säkerställa att personalens kompetens motsvarar utbildningarnas behov.

Enligt lärosätet har den undervisande personalens anställningsformer samt möjligheter till karriär och kompetensutveckling stärkts vid lärosätet sedan mitten av 2000-talet. Biträdande lektorer får exempelvis möjlighet till karriärutveckling för befordran till lektor, vilket går att jämföra med tidigare anställningar som forskarassistenter som saknade den typen av karriärmöjlighet. Lärosätet lyfter fram att inom ramen för anställning som biträdande lektor finns i dag krav på aktivt deltagande i undervisning och kompetensutveckling inom högskolepedagogik. Detta ser bedömargruppen som en positiv utveckling, som inte bara bidrar till den enskilda individens kompetensutveckling och karriärmöjligheter, utan även till att stärka kopplingen mellan personalens kompetens och utbildningens behov.

Enligt lärosätets utvecklingsplan (2018–2023) ska en tydlig incitamentsstruktur införas för att tydliggöra vikten av pedagogik. Målet är att alla lärare ska ha högskolepedagogisk kompetens, och att lärarnas kompetensutveckling också inkluderar relevant ämnesdjup och arbetslivskontakt. Det framgår också att en arbetsgrupp har tillsatts och tagit fram rekommendationer för att utveckla ett högskolepedagogiskt excellensprogram och en pedagogisk akademi. Överlag visar de underlag som bedömargruppen har tagit del av att det finns ett stort fokus vid lärosätet på pedagogiska frågor och den pedagogiska miljön. Den uppfattningen stärktes ytterligare vid platsbesöken.

Lärosätet arrangerar en intern högskolepedagogisk konferens *KTH SoTL (Scholarship of teaching and Learning)* vartannat år sedan 2015. Det framgår också av självvärderingen att lärosätet tillsammans med andra lärosäten med teknisk utbildning är engagerat i det internationella ramverket CDIO (*Conceive Design Implement Operate*). Lärosätet menar att samarbetet inom CDIO har en stor betydelse för kvalitetsarbetet, eftersom ramverket anger standarder och principer för utbildning i bland annat programdesign, utbildningsmiljöer och lärares pedagogiska kompetens. I materialet från fördjupningsspåren framgår ett exempel på hur CDIO används som ramverk vid utvecklingen av utbildningen Teknisk matematik och som ett stöd för exempelvis arbetslivsanknytning. Bedömargruppen anser att CDIO-nätverket ger bra ramar och arenor för kvalitetsarbete. Det blev däremot inte tydligt för bedömargruppen hur CDIO-ramverket konkret används i lärosätets systematiska arbete gällande lärarkompetens.

Lärosätet lyfter fram vikten av att säkerställa den undervisande personalens kompetens, i synnerhet den pedagogiska, och ger en rad goda exempel på detta. Trots det vill bedömargruppen ändå framföra att det råder en viss otydlighet om på vilket sätt lärosätet säkerställer att personalens kompetens motsvarar utbildningens behov på alla nivåer. Vid platsbesöken framgick exempelvis att icke forskande lärare ofta undervisar på kurser på lägre nivåer med liten eller ingen tid för egen kompetensutveckling. Att säkerställa personalens kompetens på alla nivåer, menar bedömargruppen, är ett utvecklingsområde.

Av det material som bedömargruppen har tagit del av kan det trots bedömargruppens notering ovan konstateras att det finns en systematik i hur lärosätet arbetar för att säkerställa att personalens kompetens motsvarar utbildningens behov. Det framgår av självvärderingen, och noterades även vid platsbesöken, att lärarkompetens och kompetensförsörjning diskuteras och problematiseras i många olika forum samt att lärosätet lägger stor vikt vid att stärka personalens pedagogiska kompetens och att lyfta pedagogiska frågor. Bedömargruppen ser den här utvecklingen som mycket positiv, eftersom lärosätet själv lyfter fram att det har visat sig att pedagogisk utveckling och undervisning generellt sett värderades lägre än forskning bland undervisande personal.

2.2 Lärosätet säkerställer att de tillhandahåller en främjande miljö som ger undervisande personal möjlighet att utveckla såväl sin pedagogiska kompetens som sin ämneskompetens, samt förutsättningar att bedriva sitt arbete på ett effektivt sätt.

Uppfylld

Utifrån de underlag som bedömargruppen har tagit del av, och som har kompletterats vid lärosäteintervjuerna, är bedömningen att lärosätet säkerställer att de erbjuder en främjande miljö som ger undervisande personal möjlighet att utveckla sin pedagogiska kompetens, sin ämneskompetens samt sina förutsättningar för att bedriva arbetet på ett effektivt sätt.

Av självvärderingen framgår att ramverket för lärosätets högskolepedagogiska utbildning följer SUHF:s rekommendationer om minst tio veckors heltidsstudier. Inom lärosätets *Tenure Track System* ingår att den anställda inom två–tre år från anställningens början ska ha slutfört 15 högskolepoäng i högskolepedagogik eller motsvarande. Bedömargruppen menar att det visar att lärosätet säkerställer en lägsta nivå för pedagogisk kompetens hos personalen.

Datum
2020-03-17Reg.nr
411-00484-18

Enligt lärosätet är de lärare som undervisar inom de högskolepedagogiska kurserna erfarna lärare inom det pedagogiska fältet, och deltar aktivt inom en rad nätverk som driver högskolepedagogisk forskning och verksamhet. De är exempelvis aktiva inom den svenska föreningen *Swednet* för pedagogiska utvecklare, den motsvarande internationella organisationen *International Consortium of Educational Development* (ICED) och i CDIO-nätverket. Inom ramen för det arbete som bedrivs inom den högskolepedagogiska enheten arrangeras vartannat år sedan 2015 en intern högskolepedagogisk konferens för alla lärare och studenter vid lärosätet.

Lärosätet ger ytterligare ett exempel på insatser för att stärka och underlätta lärares pedagogiska arbete och stärka den pedagogiska miljön: ett projekt med pedagogiska utvecklare på skolorna. Projektet startade 2014 med det övergripande syftet att underlätta för skolornas lärarlag att bedriva och genomföra pedagogiskt utvecklingsarbete. Från och med 2017 ingår projektet i ordinarie verksamhet. Bedömargruppen kan, via de underlag som gruppen har tagit del av, konstatera att det finns en rad aktiviteter vid lärosätet för att stärka den pedagogiska miljön. Den slutsatsen bekräftades ytterligare i intervjuerna med lärosätet.

Vid lärosätet finns sedan 2016 ett högskolepedagogiskt råd för att förankra utvecklingen av högskolepedagogik. I rådet ingår representanter från fakulteten, utbildningsutskottet, studentkåren och en extern ledamot. Under 2017–2018 har rådet bland annat arbetat med att jämställdhetsintegrera den högskolepedagogiska utbildningen samt att öka och förnya integrationen av hållbar utveckling. Rådet följer upp det högskolepedagogiska utbildningsutbudet vid lärosätet och säkerställer att nationella mål följs. Bedömargruppen menar att även detta visar att lärosätet lägger stor vikt vid att stärka den pedagogiska miljön samt säkerställa pedagogisk kompetens och möjligheterna för pedagogiskt utvecklingsarbete hos lärare.

Av självvärderingen framgår att lärosätet sedan 2010 bedriver ett arbete med akademiskt karriärstöd för unga i fakulteten. Programmet riktar sig till biträdande lektorer anställda vid lärosätet. Fokus är på vetenskaplig och pedagogisk meritering, ledning och samverkan samt värdegrund och jämställdhetsintegrering. Programmet har totalt genomförts i åtta omgångar. Bedömargruppen anser att detta är ett initiativ som visar lärosätets fokus på att ge personalen möjlighet att utveckla både sin vetenskapliga eller konstnärliga och pedagogiska kompetens.

Det som inte framgår tydligt i det material som bedömargruppen har tagit del av är däremot hur lärosätet säkerställer att all personal erbjuds möjlighet till kompetensutveckling. Lärosätet lyfter fram att det inte alltid är möjligt att avsätta tid för kompetensutveckling inom ramen för alla lärares anställning. Vid platsbesöken framgick att detta i synnerhet gäller personal som undervisar på lägre nivåer, där studentgrupperna är stora. Det framgick även att det finns en viss otydlighet om vad kompetensutveckling inom ramen för en tjänst innebär i praktiken. Bedömargruppen menar att det finns ett behov att tydliggöra för personalen vilka möjligheter som finns för kompetensutveckling och vad det innebär, samt att säkerställa att tid avsätts för det.

När det gäller digitala lärmiljöer framgår det av självvärderingen och studentinlagan att lärosätet arbetar med att införa lärplattformen Canvas med dess möjligheter, och att det pågår ett systematiskt arbete för att säkerställa att lärandemiljön fungerar ändamålsenligt. För att underlätta resultatrapportering och stödja lärarnas arbete har under 2019 en resultatöverföringsfunktion mellan Canvas och Ladok byggts. Det pågår även ett projekt om införande av digital examination. En ny

lärplattform kan innebära initiala svårigheter för personalen som behöver stöd för att kunna utnyttja den optimalt, vilket framgår av studentinlagan. Bedömargruppen menar dock att det är ett verktyg som möjliggör för personalen att bedriva sitt arbete på ett effektivt sätt, vilket kommer studenterna till godo. Bedömargruppen rekommenderar att lärosätet ger personalen fortsatt stöd för att säkerställa införandet av den nya lärplattformen och stärka den digitala studiemiljön vid lärosätet.

Av självvärderingen framgår att en omorganisation av verksamhetsstödet har gjorts under 2019 för att bättre stödja lärare i att bedriva utbildning och forskning. Centralt i arbetet har varit att verksamhetsstödet ska utgå från lärares och forskares behov och att ge ett mer enhetligt stöd till verksamheten, vilket även togs upp vid platsbesöken. Bedömargruppen menar att även detta är ett exempel på lärosätets ambition att ge den undervisande personalen goda förutsättningar att bedriva sitt arbete på ett effektivt och ändamålsenligt sätt.

Lärarnas tillgång till en miljö som främjar deras pedagogiska och ämnesmässiga kompetens följs regelbundet upp i medarbetarenkäter. Där ställs frågor om ifall de upplever att de har rätt kompetens för att utföra sina uppgifter. Lärosätet menar även att befordringssystemet *Tenure Track* skapar incitament för, och uppföljning av, både vetenskaplig eller konstnärlig och pedagogisk utveckling.

2.3 Lärosätet säkerställer att infrastruktur, studentstöd och läranderesurser är ändamålsenliga för studenternas och doktorandernas lärande och att dessa används på ett effektivt sätt.

Uppfylld

Lärosätet har vissa utmaningar när det gäller ett likvärdigt studievägledarstöd, införande av nya lärplattformar och lärarnas kompetens för att använda dessa. Bedömargruppen uppfattar också att det finns behov av karriärstöd till doktoranderna. Bedömargruppen anser trots detta att lärosätet ger många goda exempel på hur man möter utmaningarna, och på olika initiativ för att säkerställa en likvärdig och ändamålsenlig miljö för studenter och doktorander. Slutsatsen är att bedömningsgrunden är uppfylld.

Det framgår av det material som bedömargruppen tagit del av, både skriftligt och muntligt, att lärosätet prioriterar den fysiska miljön för att studenterna ska känna sig välkomna samt skapa en känsla av samhörighet och möjliggöra samarbete. Det framgår också att lärosätet arbetar för att använda ytor på ett effektivare sätt för att skapa trygghet och trivsel och för att skapa flexibla lokaler som möjliggör olika undervisningsmetoder. Lärosätet lyfter fram bygget av Undervisningshuset som ett exempel på hur infrastrukturen har anpassats till studenternas behov och lärosätets ambition att skapa informella lärmiljöer. Huset invigdes 2017 och togs fram i dialog med studenter, undervisande och administrativ personal samt högskolepedagoger. Förutom att huset förser studenter och lärare med nya undervisningslokaler och studiemiljöer, lyfter lärosätet fram att det även används som ett undervisningsobjekt för studenter inom högskoleingenjörsutbildningen i byggt teknik och design. Bedömargruppen menar att den höga beläggningsgraden, vilket betonas i självvärderingen, och möjligheterna som huset ger, visar på ett gott stöd till studenterna i deras utbildningar.

Även studenterna tar upp att den fysiska studiemiljön är en styrka vid lärosätet, men betonar samtidigt i studentinlagan att den digitala studiemiljön är eftersatt jämfört med den fysiska. Studenterna framför att kvaliteten på kurserna skiljer sig åt, bland annat som ett resultat av införandet av en ny

lärplattform, eftersom lärarnas digitala kompetens varierar. De efterlyser ett större stöd till lärare så att lärplattformen kan utnyttjas maximalt. Det framgår också i studentinlagan att studenterna menar att det finns bristande samordning och kunskap inom studievägledarfunktionen, och att det på vissa håll tar lång tid innan de får hjälp. Det framgår även att doktorandernas tillgång till vägledning bör stärkas, både under och inför avslutningen av sin utbildning, vilket bekräftades vid platsbesöken. I studentinlagan framförs också att stödet till studenter med funktionsnedsättning har haft brister, bland annat stöd vid examination. Enligt bedömargruppen framstår karriärstöd och vägledning för doktorander som ett utvecklingsområde.

Av de underlag som bedömargruppen har tagit del av, samt vad som framkommit vid platsbesöken, uppfattar bedömargruppen att många av de brister som framgår av studentinlagan och självvärderingen har identifierats och problematiserats av lärosätet. Det pågår exempelvis ett arbete med att stödja lärarnas användning av digitala verktyg. Av självvärderingen framgår att lärosätet har erbjudit stöd både individuellt och genom workshoppar vid införandet av lärplattformen Canvas. Lärosätet har också utarbetat riktlinjer för studie- och karriärvägledning för att stärka studievägledarfunktionen och för att ge ett likvärdigt stöd till studenterna. Studievägledningen är i dag organiserad lokalt nära programmen, för att på ett bättre sätt möta kunna studenternas behov.

Lärosätet ger exempel på en rad funktioner och aktiviteter som finns för att ge stöd till studenterna i deras lärande. Nyantagna studenter får föreläsningar i studieteknik. Via studenthälsan erbjuds kurser i stresshantering och att tala inför större grupper. Karriärstödande seminarier anordnas för att studenterna ska få stöd för att förbereda sig inför en anställningsintervju, och i hur man skriver ett cv. Studenthälsan ger även samtalsstöd till studenter. Alla dessa aktiviteter ser bedömargruppen som goda exempel på hur lärosätet bidrar till att säkerställa ett ändamålsenligt stöd till studenterna.

Enligt självvärderingen har lärosätet tillsatt en arbetsgrupp för att ta fram riktlinjer för studenter, handläggare och examinatorer för att säkerställa stödet till studenter med funktionsnedsättning vid examination. Skälet är att det kommit in anmälningar om studenter med funktionsnedsättning som blivit nekade stöd vid examination. Bedömargruppen menar att detta visar att lärosätet arbetar aktivt för att identifiera och säkerställa ett likvärdigt stöd till alla studenter och ta hand om problem som uppstår.

Lärosätet har även olika former av stöd och aktiviteter för lärosätets internationella studenter. Det anordnas bland annat språkkaféer. Lärosätet arbetar också med ett stödjande mottagande av doktorander som är rekryterade utanför Sverige, bland annat erbjuds boende under det första året. Utöver detta arbetar lärosätet med att aktivt öka integrationen av utländska doktorander både inom universitet och i samhället i stort. Av självvärderingen framgår vidare att lärosätets bibliotek erbjuder olika insatser för att stödja studenter och doktorander i sina utbildningar. Biblioteket ger stöd i att utveckla akademiska och digitala färdigheter, som informationssökning, källkritik och referenshantering. Det går också att boka enskild handledning i akademiskt skrivande. Antalet läsplatser har ökat avsevärt sedan biblioteket byggdes om 2014. Studenter med funktionsnedsättning får möjlighet till inläst material, talsyntes och egen studiemiljö. Via *Academic Resource Center* anordnas öppna seminarier för att stödja studenter med exempelvis retorik, skriftlig kommunikation och presentationsteknik. Bedömargruppen konstaterar att det finns många aktiviteter för att studenter och doktorander ska känna sig välkomna och få ett gott stöd i sitt lärande, även om gruppen noterar att det finns utmaningar i att tillhandahålla en likvärdig studievägledarfunktion för både studenter och doktorander.

Uppföljningen av hur lärosätet säkerställer att infrastruktur, studentstöd och läranderesurser är ändamålsenliga görs på flera sätt, enligt lärosätet. Den så kallade mellanårsenkäten följer exempelvis upp studenternas uppfattning om studieinformation och studieanvisningar. I karriärenkäten följer lärosätet upp hur väl studenterna har upplevt att stödfunktionen för karriärstöd och studievägledning har fungerat. Doktoranduppföljningen följer upp doktorandernas uppfattning av sin utbildning. Från och med 2017 följer lärosätet upp studenternas uppfattning av infrastruktur, studentstöd och läranderesurser i den kontinuerliga kvalitetsdialogen. Infrastruktur kommer enligt lärosätet att ingå i programanalyser och skolrapporter minst en gång vart sjätte år. Bedömargruppen menar att det finns en systematik och trovärdighet i hur lärosätet arbetar och följer upp att infrastruktur, studentstöd och lärarresurser är ändamålsenliga för studenter och doktorander i deras lärande.

Sammantaget konstaterar bedömargruppen att lärosätet lägger stort fokus på att tillhandahålla en god studiemiljö och ändamålsenligt stöd till studenterna.

2.4 Lärosätet säkerställer, genom rutiner och processer, att studenter och doktorander ges goda förutsättningar att genomföra utbildningen inom planerad studietid.

Uppfylld

Av det material som bedömargruppen har tagit del av, och som även bekräftades vid platsbesöken, framgår att styrdokument som utbildningsplaner, kursplaner, allmänna studieplaner och individuella studieplaner är utformade för att säkerställa att studenter och doktorander får goda möjligheter och förutsättningar att genomföra sina utbildningar inom planerad studietid.

I självvärderingen lyfter lärosätet lyfter fram att tekniska utbildningar generellt sett utmanas av låg genomströmning och att lärosätet har arbetat på olika sätt för att komma till rätta med detta. Sedan 2011 har ett systematiskt arbete genomförts med utgångspunkt i forskning om akademisk introduktion samt om avhopp och genomströmning utförd vid Uppsala universitet. Forskningen har, enligt lärosätet, spelat en stor roll för lärosätets utveckling av programsammanhållande kurser, genomströmningsdialoger och för lärosätets utveckling av målrelaterade betygskriterier.

Lärosätet beskriver i självvärderingen att man har identifierat att matematikkurser i många program påverkar genomströmningen negativt genom att studenterna har svårt att klara kurserna. För att komma till rätta med detta har man genomfört riktade satsningar, exempelvis insatser för att höja personalens pedagogiska kompetens via skraddarsydda högskolepedagogiska kurser. En annan satsning som nämns i detta sammanhang är en seminariereserie i matematik som har knutits till de stora matematikkurserna, där studenterna samlas i mindre grupper för vägledning med utrymme för reflektion över undervisningsstoffet. Enligt lärosätet finns det en tydlig korrelation mellan seminariedeltagande och godkänt resultat på matematikkurserna.

Lärosätet ger ytterligare ett exempel på arbetet för att öka genomströmningen och ge studenterna stöd i att genomföra sina utbildningar inom planerad tid, nämligen de programsammanhållande kurserna. Där delas studenterna in i seminariegrupper, och programmets lärare fungerar som mentorer. Fokus är att få studenterna att reflektera över studierna i sin helhet, det kommande arbetslivet och den egna utvecklingen. Detta ser bedömargruppen som mycket goda insatser. De

Datum
2020-03-17Reg.nr
411-00484-18

positiva effekterna av kurserna bekräftades även vid platsbesöken.

Bedömargruppen anser att lärosätet arbetar med att ge studenterna goda förutsättningar att klara sina studier inom planerad tid. Exempel på det är lärosätets införande av krav på målrelaterade betygskriterier, som enligt lärosätet kommer att införas stegvis vid hela lärosätet, samt arbetet med att utveckla arbetsformer för programdesign för att lärarna ska få en större förståelse för studenternas väg genom programmen.

Förutsättningarna för studenternas genomströmning följs upp via till exempel kurs- och programvärderingar, karriäruppföljningar, mellanårsenkäter, doktoranduppföljningar samt via doktorandernas individuella studieplaner (ISP). Lärosätet beskriver i självvärderingen att den kontinuerliga uppföljningen och kvalitetsdialogen säkerställer att studenterna får goda förutsättningar att genomföra utbildningen inom planerad tid. Uppföljning av genomströmningen är integrerad i den kontinuerliga uppföljningen genom lärosätets programanalyser och skolrapporter. Detta visar att genomströmningen följs upp på ett systematiskt sätt.

Bedömargruppens menar att det finns en rad goda exempel och en trovärdighet i lärosätets beskrivning av hur de arbetar med att skapa goda förutsättningar för att studenterna ska ha goda förutsättningar att genomföra sina utbildningar inom planerad tid. Doktorandernas förutsättningar att utföra sin utbildning inom avsedd tid nämns däremot sparsamt i självvärderingen. Platsbesöken skapade större klarhet i detta, bland annat hur den individuella studieplanen används, och doktorandernas delaktighet i den processen. Bedömargruppen vill ändå lyfta fram att det förefaller finnas ett behov av att förtydliga och uppmärksamma doktorandernas behov av stöd och tillgång till vägledning inom ramen för deras utbildning, vilket också nämns i bedömningsgrund 2.3, som ett utvecklingsområde.

3. Utformning, genomförande och resultat

Bedömning med motivering: Sammanvägd bedömning av bedömningsområdet

Tillfredsställande

Bedömargruppens slutsats är att bedömningsområdet är tillfredsställande. Lärosätet har en tydlig ansvarsfördelning samt ändamålsenliga rutiner och processer för utformning och genomförande av utbildningsutbudet. Det utbildningsnära kvalitetsarbetet fungerar bra, och det finns flera goda exempel på ett systematiskt arbete med kursutveckling, kursvärderingar och konstruktiv länkning som bidrar till att studenterna uppmuntras till en aktiv roll. Detta bekräftades i samband med platsbesöken och framgår av de skriftliga underlagen. Lärosätet arbetar på olika sätt för att stärka kopplingen mellan forskning och utbildning. Lärosätet visar också en medvetenhet om att resultat från kursvärderingar och åtgärder för att förbättra och utveckla utbildningarna inte kommuniceras ändamålsenligt till alla relevanta intressenter.

Sammantaget vill bedömargruppen lyfta dessa styrkor inom bedömningsområdet:

- Utifrån erfarenheter har lärosätet utvecklat tydliga strukturer och processer för både inrättande och utveckling av utbildning.
- Lärosätet arbetar med att införa målrelaterade betygskriterier och det kopplar tydligt till den konstruktiva länkningen.
- Målmatriser anger en tydlig koppling mellan nationella och lokala mål, lärandeaktiviteter och examinationer.

- De programsammanhållande kurserna som ingår i många program är ett gott exempel på arbete för att utveckla studenternas förmåga att reflektera över sin utbildning.

Bedömargruppen vill även lyfta fram följande utvecklingsområden:

- Sambandet mellan forskning och utbildning bör utvecklas så att det på ett tydligt sätt omfattar alla utbildningsnivåer.
- Lärosätet bör fortsätta arbetet för att höja svarsfrekvensen i de digitala kursvärderingarna (LEQ) och utveckla systematiken för att integrera andra metoder för att få återkoppling från studenterna.
- Det är angeläget att säkerställa en systematisk återkoppling till alla studenter, doktorander och anställda.
- Lärosätet rekommenderas att säkerställa att goda exempel på återkoppling och kommunikation sprids i hela organisationen.

Bedömningar av bedömningsgrunder:

3.1 Lärosätet har en tydlig ansvarsfördelning samt ändamålsenliga rutiner och processer för utformning, utveckling, inrättande samt nedläggning av utbildningar.

Uppfylld

Bedömargruppens slutsats är att lärosätet har en tydlig ansvarsfördelning samt ändamålsenliga rutiner och processer för utformning, utveckling, inrättande samt nedläggning av utbildningar.

Lärosätets styrdokument *Riktlinjer om process vid förändring av programutbud på grundnivå och avancerad nivå* anger vilka krav som ska uppfyllas både i processen vid förändring av programutbud och vid utformande av innehåll i utbildningarna. Rektorn beslutar, efter beredning i fakultetsråd och förslag från skolorna, om inrättande och avveckling av utbildningsprogram. Bedömargruppen ser det som en styrka att lärosätet har en tydlig ansvarsfördelning, fördelad mellan olika nivåer, för de här processerna. Att styrdokumentet fyller sin funktion och att ansvarsfördelningen fungerar i praktiken bekräftades av underlag och vid platsbesöken.

Arbetsmarknadens representanter finns representerade i flera av de strategiska råd som finns inom varje skola på lärosätet och de har där möjlighet att framföra sina synpunkter på utbildningsutbudet. Externa representanter finns även i fakultetsrådet och universitetsstyrelsen. I dessa grupperingar förs regelbundet diskussioner om vilka utbildningar det finns ett behov av i samhället och som efterfrågas av till exempel företag, myndigheter och organisationer. Bedömargruppen anser att den utveckling som har skett av rutinerna, och det stöd de ger för till exempel grundutbildningsansvariga i deras arbete, visar att kvalitetssystemet fungerar tillfredsställande i det här avseendet.

I samband med platsbesöken framkom att rutiner och övergångsbestämmelser för när utbildningar läggs ned eller genomgår större förändringar behöver utvecklas. Det gäller särskilt hur detta kommuniceras till berörda studenter, men det kom också fram att lärosätet är medvetet om detta och arbetar med frågorna. Bland annat framkom att den nya lärplattformen för kursinformation kommer att hantera övergångsbestämmelser.

Lärosätet har tagit fram förslag på hur processen för inrättande av ny utbildning skulle kunna stärkas.

Datum
2020-03-17Reg.nr
411-00484-18

Dels föreslår man en extern granskning av utkast till ansökan om inrättande av en utbildning innan den lämnas till utbildningsnämnden för beredning, dels kan lärosätet införa ett steg för kursplanegranskning på skolan innan beslut. Bedömargruppen instämmer i att detta skulle främja kvaliteten och rekommenderar lärosätet att gå vidare med dessa förslag.

Av självvärderingen och i materialet till fördjupningsspår framgår att CDIO-ramverket (*Conceive Design Implement Operate*) används för att utveckla utbildningsutbud och är ett stöd för arbetslivsanknytning och ingenjörsfärdigheter i utbildningarna. Bedömargruppen anser att de erfarenheter som finns inom organisationen av att arbeta med CDIO kan utvecklas vidare och spridas, och att ramverket på ett tydligare sätt kan användas som stöd vid utveckling och inrättande av utbildning.

3.2 Lärosätet säkerställer att dess utbildningar utformas och genomförs på ett sätt som uppmuntrar studenterna till att ta en aktiv roll i lärandeprocesserna, vilket också återspeglas i examinationen.

Uppfylld

Bedömargruppens bedömning är att lärosätet säkerställer att dess utbildningar utformas och genomförs på ett sätt som uppmuntrar studenterna till att ta en aktiv roll i lärandeprocesserna, vilket också återspeglas i examinationen.

Att studenterna ska stå i centrum framgår av *Vision 2027*. Där framgår att lärosätet "odlar en kultur som präglas av gedigna basfärdigheter, kreativitet, kommunikation och påhittighet". Lärosätets utvecklingsplan 2018–2023 anger vidare att "fortsatt utveckling bör ske kring utmaningsdrivna kurser och projekt". Studenternas upplevelse av sin del i läroprocessen efterfrågas i den digitala kursenkäten, där de får ta ställning till påståenden som "Jag kunde lära mig på ett sätt som passade mig".

Bedömargruppen uppfattar att studenterna får bra förutsättningar att ta en aktiv roll i sitt eget lärande. För att säkerställa detta arbetar lärosätet med så kallad konstruktiv länkning, det vill säga med att tydligt koppla samman läraaktiviteter, lärandemål och examination. Enligt lärosätet arbetar man aktivt med att uppmuntra studenterna att ta en aktiv roll och med att utveckla relevanta examinationsformer.

För bedömargruppen är det tydligt att det finns en främjande lärandemiljö på lärosätet och att arbetet för att uppnå detta är en del av det systematiska kvalitetsarbetet. Dokumentationen visar exempel på konstruktivt länkade mål. Självvärderingen trycker på att programdesign, konstruktiv länkning och progression är nyckelfrågor i utvecklingsarbetet inom CDIO-nätverket. Kursvärderingarna ger exempel på att studenterna upplever att kurserna är väl genomtänkta, att det är gott samband mellan mål, lärandeaktiviteter och examinationer. Kurserna testas även olika pedagogiska upplägg, till exempel *flipped classroom*, teoripoäng för tentamen, kamraträttad tentamen och laborationer för att tillämpa kunskaperna. Kurser kräver aktivitet under hela kurserna och bidrar till kontinuerligt lärande, inte bara att läsa på inför examinationerna. Under platsbesöken fick bedömargruppen exempel på många olika läraaktiviteter, lärandemål och examinationsformer som används i programmen som bidrar till detta. Till exempel bygger arkitektutbildningens examination i mycket liten grad på traditionella tentamina. Examinationen sker genom inlämningar, genomgångar och ett aktivt deltagande i undervisningen.

För att främja att studenterna tar en aktiv roll i den egna lärprocessen har, som nämnts i bedömningsområdet Förutsättningar, flera program vid lärosätet inrättat programsammanhållande kurser. I flera av intervjuerna lyfts programsammanhållande kurser fram som ett verktyg för att främja bland annat studiemotivation. Det framhölls att kurserna ger studenterna möjlighet att reflektera över sina studier och kommande yrkesroll. Det kom också fram vid platsbesöken att de programsammanhållande kurserna bidrar till att lärarna får insikt om programmet som helhet och studenternas synpunkter. På så sätt, anser bedömargruppen, är de här kurserna är viktiga bidrag till programmets kvalitetsutveckling.

Bedömargruppen har också fått del av goda exempel på att arbetet med att säkerställa doktorandens aktiva roll i lärandeprocessen fungerar även på forskarutbildningsnivå. Inom forskarutbildningen sker arbetet genom att doktoranden själv är med och utformar sin individuella studieplan utifrån den allmänna studieplanen för forskarutbildningsämnet.

Även om lärosätet kan visa att dess utbildningar utformas och genomförs på ett sätt som uppmuntrar studenterna till att ta en aktiv roll i lärandeprocesserna, rekommenderar bedömargruppen lärosätet att bygga vidare på sina goda erfarenheter med CDIO (*Conceive-Design-Implement-Operate*) och SoTL (*Scholarship of Teaching and Learning*). Inom både CDIO och SoTL är studentaktivt lärande centralt och dessa modeller kan bidra till medvetenhet, konstruktiv länkning och till att utveckla lärarnas pedagogiska kompetens. På så vis kan de också vara ett bra stöd i det utbildningsnära kvalitetsarbetet.

Enligt lärosätet ska målrelaterade betygskriterier och kriteriebaserad examination vara infört på alla kurser hösten 2020. I samband med införande av målrelaterade betygskriterier ingår en översyn av samtliga kursplaner för att säkerställa att lärandemål och examination länkas till varandra. Bedömargruppen ser det pågående arbetet som värdefullt för kvalitetsutvecklingen och rekommenderar lärosätet att ta vara på de erfarenheter som finns från program, studenter och lärare i det fortsatta arbetet.

Lärosätet har identifierat följande utvecklingsområden: fortsatt arbete med konstruktiv länkning och målrelaterade betygskriterier, att utveckla lärarnas pedagogiska kompetens, kamratgranskning samt att utveckla flexibla lärmiljöer. Den kontinuerliga uppföljningen och kvalitetsdialogen ska säkerställa att lärosätets utbildningar utformas och genomförs på ett sätt som återspeglas i examinationen. Lärosätet menar att arbetet har kommit långt när det gäller utbildningar på grundnivå och avancerad nivå, men att utmaningar finns i arbetet för kurser på forskarnivå. Bedömargruppen anser att lärosätet har lyft fram relevanta utvecklingsområden som ligger i linje med de utvecklingsområden som bedömargruppen har identifierat och rekommenderar lärosätet att arbeta vidare med dessa områden.

3.3 Lärosätet säkerställer ett nära samband mellan forskning och utbildning i verksamheten.

Uppfylld

Bedömargruppen anser att lärosätet på olika sätt säkerställer ett nära samband mellan forskning och utbildning. Men det finns en skillnad mellan olika utbildningsnivåer, och lärosätet bör arbeta vidare med att utveckla sambandet på alla nivåer.

Mål om samband mellan forskning och utbildning vid lärosätet är inskrivet i *Utvecklingsplan 2018–2023* som anger att "Ledande utbildning förutsätter ledande forskning". Sambandet mellan utbildning och forskning ska vara tätt, vilket enligt utvecklingsplanen uppnås genom att lärarna är forskare och forskarna är lärare.

I lärosätets kvalitetspolicy framgår att "forskningen har en viktig roll att säkerställa utbildningens vetenskapliga grund". Det står vidare att den "ska integreras i undervisningen, bland annat genom att lärare bedriver forskning och att studenter ges möjlighet att komma i kontakt med aktuell forskning inom sitt utbildningsområde". Riktlinjen om kvalitetssäkring av utbildningen tar sin utgångspunkt i att lärosätet ska tillämpa ett sammanhållet system för kvalitetssäkring av utbildning, forskning och samverkan. Det framgår vidare av självvärderingen att *Riktlinjer om process vid förändring av programutbud på grundnivå och avancerad nivå* säkerställer aktuell forskning i lärosätets program. På platsbesöken förmedlades att triangeln forskning–undervisning–samverkan med samhället fungerar väl. Lärosätet tryckte även på att man anser sig ha en stark forskningskultur som stödjer forskningsanknytningen av utbildningarna.

Dokumentationen inför kvalitetsdialogerna visar att arbetet med att säkerställa sambandet mellan forskning och utbildning sker på flera olika sätt. Under 2014–2016 genomförde lärosätet studien *Kopplingen mellan forskning och utbildning på KTH*. Den resulterade bland annat i att institutionen för lärande tog fram en workshop om forskningskoppling i utbildning, som bland annat getts inom nätverket för studierektorer, samt i att temat forskningskoppling har integrerats i ett par av lärosätets högskolepedagogiska kurser. Enligt vad som framkom under platsbesöken är kopplingen mellan forskning och utbildning tydligast på avancerad nivå. Det framstod som att kopplingen inte är lika utvecklad på grundnivå. Bedömargruppen anser att lärosätet bör stärka sambandet mellan forskning och utbildning, så att det kan utvecklas på alla nivåer.

Bedömargruppen anser att lärosätet på olika sätt säkerställer sambandet mellan forskning och utbildning och arbetar utvecklingsinriktat med detta. Vad som läggs i begreppet forskningsanknytning vid lärosätet kan däremot utvecklas och tydliggöras. Kunskaper om hur ett nära samband mellan forskning och utbildning säkerställs kan utvecklas vidare inom enskilda program och kurser. Det skulle kunna vara till stöd för lärosätet att precisera eller illustrera hur man ser på forskningsanknytning och på vilket sätt den kan utvecklas på alla nivåer. En ökad medvetenhet om olika möjligheter att koppla utbildning och forskning till varandra skulle kunna vara ett stöd för lärare att se vilka möjligheter för forskningsanknytning det finns i de utbildningar där de undervisar.

Dokumentationen visar att lärosätet arbetar med *Scholarship of Teaching and Learning (SoTL)*. I SoTL är forskningsanknytningen av undervisningen och studenternas lärande i fokus. SoTL är därför väl lämpat för att utveckla ett nära samband mellan forskning och undervisning. Bedömargruppen anser därför att SoTL, som redan är en del av lärosätets verksamhet, kan få en tydligare plats i planering och utveckling av samtliga utbildningar, och att de erfarenheter som finns kan spridas i organisationen.

Självvärderingen redogör för en kurs i vetenskapsteori och forskningsmetodik som har införts för utbildningar på avancerad nivå. Erfarenheterna från kursen bör kunna utnyttjas till att förbättra sambandet mellan forskning och undervisning även på grundnivå. Bedömargruppen rekommenderar lärosätet att utnyttja erfarenheterna för ett systematiskt arbete med att öka forskningsanknytningen på grundnivå.

Kopplingen mellan forskning och utbildning finns tydligt formulerad i styrande dokument och följs upp i den kontinuerliga uppföljningen. Lärosätet har på olika sätt arbetat med att identifiera och utveckla både begreppet och innehållet, vilket har resulterat bland annat i utveckling av den pedagogiska utbildningen. Bedömargruppens slutsats är därför att lärosätet säkerställer ett medvetet arbete med ett nära samband mellan forskning och utbildning i verksamheten. Bedömningsgrunden bedöms därmed vara uppfylld.

3.4 Lärosätet säkerställer att dess utbildningar utformas och genomförs med tydlig koppling mellan nationella och lokala mål, lärandeaktiviteter och examinationer.

Uppfylld

Bedömargruppens anser att det är väl dokumenterat genom de olika underlagen att lärosätet säkerställer att dess utbildningar utformas och genomförs med tydlig koppling mellan nationella och lokala mål, lärandeaktiviteter och examinationer. Slutsatsen bekräftades vid intervjuerna.

I *Riktlinjer om process vid förändring av programutbud på grundnivå och avancerad nivå* finns krav på att uppfyllelsen av mål som anges i examensordningen måste klargöras i utbildningsplanen. Dessutom krävs en beskrivning i form av en målmatris för hur kursernas mål kopplas till programmets mål. I självvärderingen hänvisar lärosätet även till att införandet av målrelaterade betygskriterier kommer att säkerställa att examinationerna bidrar till måluppfyllelse. Bedömargruppen har tagit del av goda exempel på målmatriser från olika program och kurser. I dem framgår olika nivåer av kunskap och förståelse, färdighet och förmåga, värderingsförmåga samt förhållningssätt för kurser och program. Bilden av dessa fördjupades under intervjuerna. Skolorna tar regelbundet fram handlingsplaner för varje program och identifierar utvecklingsbehov.

Inom forskarutbildningen genomfördes 2015 en insats för att förtydliga lärandemålen och se hur de kunde formuleras för varje enskilt ämne. Fakultetsrådet beslutade 2017 att inte bara anpassa målen för varje enskilt ämne, utan att även ange hur utbildningen är upplagd för att stödja måluppfyllelsen för doktoranderna. Enligt lärosätet ska samtliga lärandemål tas upp i doktorandernas individuella studieplaner. Studieplanerna ska fungera som ett stöd för måluppfyllelse i den regelbundna uppföljningen mellan handledare och doktorand. Vid platsbesöken bekräftades att det är en god dialog om kurser på forskarutbildningsnivå och hur dessa kan bidra till måluppfyllelse, och att det finns en tydlig koppling mellan nationella och lokala mål, lärandeaktiviteter samt examinationer.

Ett av lärosätets lokala mål och ett prioriterat område för utbildningarna enligt nuvarande utvecklingsplan är hållbar utveckling. Sedan 2012 finns hållbarhetsmål kopplade till utbildningarna. Ett av målen för perioden 2016–2020 är att "hållbar utveckling ska vara integrerat i alla utbildningsprogram på samtliga nivåer så att studenter efter examen kan bidra till en hållbar samhällsutveckling". De programsammanhållande kurser som tidigare nämnts, ges som exempel på var målet är integrerat i utbildningarna, men lärosätet ger också exempel på specifika kurser där målen integreras i utbildningarna. Platsbesöken bekräftade att detta var ett prioriterat område som fick genomslag i utbildningarnas utformning och genomförande.

3.5 Utifrån kontinuerliga uppföljningar och periodiska granskningar vidtar lärosätet de åtgärder som krävs för att förbättra och utveckla utbildningarna.

Uppfylld

Bedömargruppens slutsats är att utifrån kontinuerliga uppföljningar genomför lärosätet de åtgärder som krävs för att förbättra och utveckla utbildningarna och att det med tanke på de erfarenheter som systemet bygger på är rimligt att anta att de regelbundna granskningarna kommer att bidra till kvalitetssäkringen och att bedömningsgrunden därmed bedöms vara uppfylld.

Av *Kvalitetspolicy för KTH* framgår att lärosätets "kvalitetsarbete ska präglas av effektivitet och en systematik där utbildning, forskning och samverkan följs upp, granskas och utvecklas kontinuerligt". Som beskrivs under bedömningsområdet Styrning och organisation sker detta dels genom en årlig kontinuerlig uppföljning, dels genom en regelbunden kollegial granskning vart sjätte år. Kvalitetsdialoger genomförs på olika nivåer baserat på skolrapporter med aggregerade sammanställningar av programanalyser av skolans samtliga program och kompetensutvecklingsplaner. Bedömargruppen har tagit del av underlag från den kontinuerliga uppföljningen för 2019, och av detta framgår den systematik med vilken uppföljningen sker och hur den skriftliga återkopplingen tillbaka till skolorna ser ut. Underlagen innehåller exempel på kopplingar till föregående års uppföljningar och åtgärder för kommande år. Till exempel framgår att kursutbudet på forskarnivå ses över 2019 inom en av skolorna dels för att kvalitetssäkra existerande kurser, dels för att identifiera behov av nya kurser som möter efterfrågan från forskarstuderande och handledare.

Som nämnts i bedömningsområdet Styrning och organisation är lärosätets kvalitetssystem nytt. Trots det fick bedömargruppen goda exempel på erfarenheter som man hunnit dra i det nya systemet samt erfarenheter och åtgärder baserade på tidigare utvärderingar. Som exempel lyfter lärosätet både egenutvärderade granskningar och Universitetskanslersämbetets tidigare utvärderingar, som ledde till bland annat en systematisk översyn av lärandemål för examensarbeten på grundnivå och avancerad nivå. Ett annat resultat var en satsning på forskarutbildningen och kopplingen mellan doktorandernas individuella studieplaner och examensmålen. En slutsats som man dragit är också att kritik vid en extern granskning ökar incitamenten att åtgärda de problem som kommit fram. Exempelen visar att lärosätet tar vara på erfarenheter och vidtar åtgärder utifrån uppföljningar och granskningar.

Grunden för det utbildningsnära kvalitetsarbetet är kursanalyser baserade på en gemensam studentcentrerad kursenkät, *Learning Experience Questionnaire* (LEQ). Ett problem, som nämnts tidigare, är att svarsfrekvensen för kursenkäten i många fall är låg. Detta innebär att underlaget för att kunna dra generella slutsatser i programanalyser och skolrapporter kan vara tunt. Enkäten kompletteras därför med flera andra metoder för att hämta in synpunkter från studenterna, något som blir särskilt viktigt för små kurser. Bedömargruppen anser ändå att lärosätet behöver göra en insats på alla nivåer för att försöka höja svarsfrekvensen på kursenkäterna. Särskilt med tanke på deras betydelse som grund för de aggregerade analyserna. Lärosätet är väl medvetet om detta och vid platsbesöken gavs exempel på olika sätt för att försöka få ett högre deltagande i enkäterna, något som bedömargruppen ser som positivt.

Bedömargruppen har uppfattat, att det inte alltid är tydligt för studenterna var de hittar kursenkäterna och kursanalyserna. I de uppdaterade riktlinjerna för kursvärdering och kursanalys har därför lärosätet angett hur och var kursanalyserna ska redovisas. Riktlinjerna uppdaterades i augusti 2019, och hade

Datum
2020-03-17Reg.nr
411-00484-18

därför inte hunnit få genomslag när bedömargruppen var på platsbesök. Med tanke på hur viktiga kursvärderingarna är för kvalitetssystemet och svårigheterna med att få hög svarsfrekvens, menar bedömargruppen att det är angeläget att lärosätet arbetar vidare med att utveckla och sprida goda exempel på hur synpunkter kan samlas in och bygga in metoderna i kvalitetssystemet. Det är också angeläget att man gör det enkelt för studenterna att ge sin återkoppling på digitala värderingar som LEQ.

För att stärka återkopplingen och sprida goda exempel har lärosätet infört "kamratgranskning" av skolrapporter, där man samarbetar mellan skolorna för att byta erfarenheter. Detta var något som lyftes fram vid platsbesöken som viktigt och användbart för kvalitetsutvecklingen. Inom olika ämnen och program tillämpas olika undervisningsmetoder och detta utbyte anser bedömargruppen är viktigt och ändamålsenligt för den kontinuerliga kvalitetsutvecklingen.

3.6 Lärosätet säkerställer att granskningsresultat publiceras och att åtgärder som planeras eller genomförs för att förbättra och utveckla utbildningarna kommuniceras på ett ändamålsenligt sätt med relevanta intressenter.

Inte uppfylld

Bedömningsgrunden anses inte vara uppfylld. Det utbildningsnära kvalitetsarbetet är grunden för den kontinuerliga utvecklingen av kurser och program. För att få ett engagemang i det arbetet är kunskap hos alla berörda och kommunikation en viktig del. Med tanke på svårigheterna att nå ut brett och de brister i återkoppling som bedömargruppen har noterat menar gruppen att det krävs mer av lärosätet för att bedömningsgrunden ska kunna bedömas som uppfylld.

Som även beskrivs i bedömningsområdet Styrning och organisation, framgår av underlagen hur granskningsresultat ska hanteras och kommuniceras inom ramen för de olika dialogerna. I *Riktlinje om kursvärdering och kursanalys* finns ett avsnitt som anger hur resultat av kursanalys ska spridas. Som tidigare nämnts har lärosätet identifierat ett behov av en sammanhållen kommunikationsplan för att säkerställa en mer systematisk kommunikation som når ut brett, vilket bedömargruppen ser som ett viktigt steg för en mer systematisk kommunikation.

I dag publiceras resultaten från den kontinuerliga uppföljningen av kvalitetsdialoger på webbplattformen för kontinuerlig uppföljning och kvalitetsdialog. Detta menar bedömargruppen kan bli ett ändamålsenligt sätt att samla och kommunicera information om resultat och åtgärder av kvalitetsarbetet. Bedömargruppens intryck utifrån platsbesöken är dock att detta inte var något som var allmänt känt på lärosätet, och menar därför att det är ett viktigt utvecklingsområde att säkerställa att kommunikationskanalerna blir allmänt kända.

Studenter och doktorander informeras om uppföljningsresultat främst när det gäller kursvärderingar. Kursanalyser ska tillgängliggöras på en särskild plats på webbplatsen senast en månad efter avslutad kurs och vara tillgängliga för studenter och lärare med flera. Detta gäller från och med hösten 2019, och bedömargruppen kan konstatera att vid tillfälle för platsbesöken hade det ännu inte fått genomslag. Bedömargruppens uppfattning är att detta är ett centralt utvecklingsområde för att skapa delaktighet och engagemang.

Datum
2020-03-17Reg.nr
411-00484-18

Lärosätet skriver i självvärderingen att samtliga lärare bör delta i ett kollegialt forum som diskuterar kursanalyserna. I *Riktlinje om kursvärdering och kursanalys* anges att kursanalysen ska återkopplas till nya studenter. Uppföljningen av de här rutinerna ska ske under läsåret 2019/20. På forskarutbildningsnivå sker återkoppling av resultat och åtgärder framför allt i dialog mellan handledare och doktorander. Det framgår av studentinlagan att återkoppling till studenterna om granskningsresultat generellt är en svaghet vid lärosätet. Detta bekräftades vid intervjuerna och genom övriga underlag. Relevant återkoppling på studenternas bidrag i kursanalyserna är viktigt för att skapa delaktighet, och därför också ett viktigt utvecklingsområde.

Storträffar, dit all personal och även studenter bjuds in, är ett viktigt forum för att kommunicera erfarenheter och resultat av kvalitetsarbetet. Det bekräftades under platsbesöken att storträffarna blivit populära och välbesökta.

Lärosätet har visat exempel på hur karriärenkäten har tagits med i programanalysen, till exempel kring fokus på hållbar utveckling. De goda exemplen på hur karriärenkäten används i utvecklingen av enskilda program kan däremot behöva spridas mer inom organisationen. En förutsättning är också att resultaten från karriärenkäten kommuniceras på ett ändamålsenligt sätt med relevanta intressenter.

Sammanfattningsvis anser bedömargruppen att granskningsresultat och åtgärder som planeras eller genomförs för att förbättra och utveckla utbildningarna inte publiceras och kommuniceras på ett tillräckligt ändamålsenligt sätt med relevanta intressenter. Bedömningsgrunden anses därför inte vara uppfylld.

4. Jämställdhet

Bedömning med motivering: Sammanvägd bedömning av bedömningsområdet

Inte tillfredsställande

Bedömargruppens slutsats är att bedömningsområdet inte är tillfredsställande. Det pågår ett omfattande och gott arbete med jämställdhet, mångfald och lika villkor (JML) vid lärosätet och jämställdhet är ett prioriterat kvalitetsområde. Trots detta konstaterar bedömargruppen att det inte framkommit tydligt och tillfredsställande hur lärosätet arbetar med att beakta jämställdhet i utbildningarnas innehåll, utformning och genomförande. Av de material som bedömargruppen har tagit del av framgår att det är stor skillnad mellan skolorna och utbildningarna när det gäller pågående jämställdhetsarbete, och hur integrering av jämställdhet i utbildningarna görs eller inte görs. Detta bekräftades vid platsbesöken.

Jämställdhet i utbildningarnas innehåll diskuteras och problematiseras främst i termer av antalet kvinnliga och manliga studenter, personalens sammansättning när det gäller kön, arbetsmiljöfrågor, rekrytering, samt generella jämställdhetsfrågor kopplade till exempelvis lön och karriärvägar. Bedömargruppen menar att alla dessa initiativ är mycket viktiga och exempel på gott arbete som bidrar till ökad kunskap om genus och jämställdhet på ett övergripande plan, vilket kommer studenterna till godo. Men de tar inte på ett tydligt sätt upp själva bedömningsgrunden och systematiken i målpuppfyllelsen.

Sammantaget vill bedömargruppen lyfta dessa styrkor inom bedömningsområdet:

- Det finns ett stort fokus på JML-frågor vid lärosätet.

- Jämställdhet är ett av lärosätets prioriterade kvalitetsområden.
- Många olika aktiviteter görs inom ramen för arbetet med jämställdhetsintegrering och jämställdhet.

Bedömargruppen vill även lyfta fram följande utvecklingsområden:

- Det finns ett behov av att tydligare fokusera på att säkerställa jämställdhet i utbildningarnas innehåll, utformning och genomförande, och systematiken i det.
- Lärosätet behöver arbeta med att tydliggöra för personalen och skolorna vad som förväntas av dem när det gäller integrering av jämställdhet i utbildningarnas innehåll, utformning och genomförande, och hur arbetet kommer att följas upp.
- Det finns ett behov av att arbeta med att få med alla skolor i jämställdhetsarbetet, med en gemensam förståelse för vikten av arbetet.

4.1 Lärosätet säkerställer ett systematiskt arbete med att beakta jämställdhet i utbildningarnas innehåll, utformning och genomförande.

Inte uppfylld

Lärosätets strategiska jämställdhetsarbete som ingår som en del i lärosätets arbete med jämställdhet, mångfald, lika villkor (JML), utgår från lärosätets etiska policy, *Vision 2027* och lärosätets utvecklingsplan för perioden 2018–2023, *Ett ledande KTH*. De två sistnämnda framhåller jämställdhet som ett av lärosätets fyra prioriterade kvalitetsområden. I utvecklingsplanen uttrycks målen för jämställdhetsarbetet. För utbildning gäller att lärosätet ska arbeta med ett "integrerat genusperspektiv i utbildning och forskning". I verksamhetsplanen för 2018 framgår att "kunskap och medvetenhet om genus och jämställdhet ska integreras i utbildningen för att studenter efter examen ska kunna bidra till ett mer jämställt samhälle". Samma innehåll finns i verksamhetsplanen för 2019, där det även framgår att ett arbete med framtagande av material och verktyg för integrering av JML inom lärosätets kurser ska påbörjas 2019.

I självvärderingen skriver lärosätet att arbetet med att beakta jämställdhet i utbildningarnas innehåll, utformning och genomförande säkerställs genom det arbete som *Equality Office* genomför på central nivå, det lokala jämställdhetsarbetet inom lärosätets fem skolor och de systematiska uppföljningar av jämställdhetsarbetet som sker i lärosätets kontinuerliga uppföljningar. Vid platsbesöken blev det däremot tydligt för bedömargruppen att det råder en stor skillnad mellan skolorna och utbildningarna när det gäller arbetet med att beakta jämställdhet i utbildningarnas innehåll, utformning och genomförande.

Självvärderingen beskriver många och varierande aktiviteter som visar på ett stort fokus på JML-frågor vid lärosätet och löpande jämställdhetsintegrering. Detta framgick även vid platsbesöken. Lärosätets organisation för jämställdhet har bland annat utretts för att säkerställa en samlad organisation för JML-arbetet. Inom ramen för *Equality Office* arbete har lärosätets övergripande processer setts över för att säkerställa att de bidrar till jämställdhet, mångfald och lika villkor. Under 2018 har lärosätet bearbetat mallen för programanalyser och dess uppföljning av JML i samband med kvalitetsdialogen och processen för kvalitetsdialogen.

Trots ett omfattande och gott arbete med JML-frågor vid lärosätet och trots att jämställdhet är ett prioriterat område, konstaterar bedömargruppen att det inte tillräckligt tydligt och tillfredsställande

framkommit hur lärosätet arbetar med att beakta jämställdhet i just utbildningarnas innehåll, utformning och genomförande.

Merparten av texten i självvärderingen fokuserar på andra aspekter av arbetet med jämställdhet och lika villkor än innehållet i utbildningarna, exempelvis arbete med att öka personalens kunskap och medvetenhet om genus och jämställdhet, värdegrundsfrågor, lika villkor i frågor om lön, makt och karriär samt jämställda processer för rekrytering och anställning. Bedömargruppen menar att de är mycket viktiga initiativ och exempel på gott arbete som bidrar till ökad kunskap om jämställdhet på ett övergripande plan, vilket givetvis kommer utbildningarna till godo. Men de tar inte på ett tydligt sätt upp själva bedömningsgrunden och systematiken i måluppfyllelsen.

Den här avsaknaden av tydlighet och systematik i beaktandet av jämställdhet i utbildningarnas innehåll, utformning och genomförande bekräftas av de skolrapporter och programanalyser som bedömargruppen tagit del av, och tydliggjordes ytterligare vid platsbesöken. Under platsbesöken problematiserades det pågående jämställdhetsarbetet främst i termer av antalet kvinnliga och manliga studenter, personalens sammansättning när det gäller kön, arbetsmiljöfrågor, referenslitteratur, rekrytering samt språkval i undervisningssituationer.

Bedömargruppen menar att lärosätet inte har kunnat ge något tillfredsställande svar om systematiken i arbetet med att beakta jämställdhet i lärosätets utbildningar. Det gäller även hur arbetet följs upp, eller är tänkt att följas upp med likvärdighet över skolorna, och hur man tar hand om avvikelser i relation till uppsatta mål. Den skriftliga återkopplingen från kvalitetsdialoger och kontinuerlig uppföljning till skolorna bekräftar detta. Bedömargruppen anser att återkopplingen saknar tillräcklig problematisering i relation till målet som uttrycks i lärosätets verksamhetsplan för 2018 med en tydlig återkoppling till respektive skola.

Det material som bedömargruppen har tagit del av och det som kom fram vid platsbesöken visar att det råder en stor skillnad i tolkningen av vad jämställdhet i utbildningarnas innehåll innebär. Bedömargruppen upplever att det finns ett behov i verksamheten av tydligare riktlinjer från ledningens sida om vad jämställdhet i lärosätets olika utbildningar innebär, och av ett förtydligande av vad alla förväntas uppfylla. Detta behov belyses i minst en av de skolrapporter som bedömargruppen tagit del av och uttrycktes även vid platsbesöken.

Bedömargruppen vill betona att det finns goda exempel på konkret arbete med jämställdhet i specifika utbildningars innehåll, där syftet är att ge studenterna kunskaper om jämställdhet i relation till den utbildning som de genomför. I skolrapporten (2019) från ABE-skolan finns exempel på program som gör goda insatser för integrering av jämställdhet i utbildningarna. Vid platsbesöken framgick att studenterna upplever att Arkitektprogrammet arbetar med jämställdhet i utbildningarna på ett systematiskt sätt. Jämställdhet finns även uttryckt som ett mål i programmets utbildningsplan.

Lärosätet har genomfört ett pilotprojekt för jämställdhetsintegrering inom ramen för några program. Maskinteknik, Farkostteknik och Industriell ekonomi nämns som exempel i självvärderingen. Lärosätet redovisar däremot inga resultat från dessa initiativ i texten eller hur arbetet är tänkt att fortsätta. Det framkom bara i en intervju att lärosätets mål är att alla program ska ha integrerat jämställdhet som en del i utbildningarnas innehåll senast 2023.

Bedömargruppens slutsats är att trots att lärosätet lyfter fram en rad aktiviteter och processer inom

ramen för lärosätets integrering av jämställdhet i organisationen, finns det i dag inte en tydlig systematik eller samstämmighet inom lärosätet om hur och när jämställdhet beaktas i utbildningarnas innehåll, utformning och genomförande.

Slutsatsen är att bedömningsgrunden inte är uppfylld.

5. Student- och doktorandperspektiv

Bedömning med motivering: Sammanvägd bedömning av bedömningsområdet

Tillfredsställande

Student- och doktorandperspektivet bedöms som tillfredsställande. Lärosätet lägger stor vikt vid student- och doktorandinflytandet, vilket tydligt framgår av lärosätets strategier och policydokument. Som ett led i arbetet med dessa frågor har lärosätet under 2019 reviderat dokumentet *Riktlinjer för studentinflytande*. Det finns områden som behöver utvecklas, som doktorandernas möjligheter och förutsättningar till inflytande och svårigheten att få tillfredsställande svarsfrekvenser på kursvärderingar. Trots detta menar bedömargruppen att detta är frågor som lärosätet arbetar med och att student- och doktorandperspektivet övervägande fungerar tillfredsställande.

Sammantaget vill bedömargruppen lyfta fram följande styrkor inom bedömningsområdet:

- De nya riktlinjerna för studentinflytande och ställning som studentkår visar tydligt studentkårens roll i systemet och vad lärosätet tar för ansvar för studenternas inflytande. Dokumentet är översiktligt, välformulerat och tillgängligt.
- Lärosätet har ett stort engagemang för att ta tillvara studenternas åsikter.
- Det finns ett väl fungerande samarbete mellan lärosätet och studentkåren.

Bedömargruppen vill lyfta fram följande utvecklingsområden:

- Bedömargruppen instämmer i lärosätets bedömning att det finns utvecklingspotential för att stärka student- och doktorandinflytandet på skol- och kursnivå.
- Förutsättningarna för doktoranderna på alla nivåer inom lärosätet att utöva inflytande över utbildningen och studiesituationen behöver stärkas. I detta ingår att säkerställa att tillsättningen av doktorandrepresentanter i olika grupperingar följer de riktlinjer som har fastställts.

Bedömning av bedömningsgrunden:

5.1 Lärosätet säkerställer, genom rutiner och processer, ett systematiskt arbete med att verka för studenters och doktoranders möjligheter och förutsättningar att utöva inflytande över utbildningen och sin studiesituation.

Uppfylld

Vikten av studenternas och doktorandernas inflytande vid lärosätet slås bland annat fast i *Vision 2027*, där studentkårens arbete tas upp men också den enskilda studentens rätt till inflytande. Ett arbete har gjorts med att uppdatera dokumentet *Riktlinjer för studentinflytande*, där flera olika delar av organisationen har varit delaktiga. Det framgick under platsbesöken att dokumentet är känt och

Datum
2020-03-17Reg.nr
411-00484-18

används i organisationen.

Studentkåren gör i sin studentinlaga den övergripande bedömningen att lärosätet har ett fungerade kvalitetssäkringssystem, där studenterna får verkligt inflytande över sin studiesituation och förutsättningar för att bedriva studentpolitisk påverkan. Bedömargruppen anser att den bilden bekräftades av flera grupper under platsbesöken. Bedömargruppen fick även uppfattningen under platsbesöken att samarbetet mellan lärosätet och studentkåren är väl fungerande.

Studenterna och doktoranderna finns representerade i samtliga organ på central nivå, både i beredande och beslutande organ. Studentkåren har däremot framfört att doktoranderna inte alltid har beretts plats på det sätt som studentkår och lärosäte kommit överens om, enligt vad som anges i *Riktlinjer för studentinflytande*. Bedömargruppen rekommenderar lärosätet att se över att man följer de riktlinjer som fastställts.

Doktorandernas förutsättningar för att utöva sitt inflytande är ett område som behöver utvecklas. Det framgår av studentinlagan och kom även fram under platsbesöken att doktoranderna inte alltid får möjlighet att delta i beredningen av beslut som påverkar deras studiesituation. Ett hinder för doktoranderna att utöva sitt inflytande är att arbetsspråket är svenska och dokumentation inte översätts till engelska. Eftersom många doktorander inte är svensktalande, minskar detta deras möjligheter till att delta i frågor som påverkar deras studiesituation. Lärosätet är medvetet om att det finns utmaningar i att säkerställa att doktorandernas perspektiv tas tillvara på alla nivåer inom alla skolor. Den årliga dialogen mellan studentkåren och lärosätet lyfts fram av lärosätet som en viktig del i det fortsatta arbetet för att stärka doktorandernas förutsättningar. Genom att revidera *Riktlinjer för studentinflytande* har lärosätet visat att man är angelägen om att stärka möjligheterna till student- och doktorandinflytande, vilket bedömargruppen ser som positivt.

I UKÄ:s juridiska tillsyn som genomfördes 2019 kom det fram brister i studenternas möjlighet att delta i beredning av och yttra sig över beslut som fattas av en enskild befattningshavare. Den arbetsgrupp som sedan tidigare hade i uppdrag att se över styrdokument för studentinflytande fick i uppdrag att även hantera den frågan i sitt arbete. Under 2019 avslutades gruppens arbete och rektorn beslutade om det nya dokumentet *Riktlinje om studentinflytande*. Under platsbesöken framgick att processerna blivit tydligare och studentkåren involveras tidigare innan beslutet fattas, vilket enligt bedömargruppen visar på att det skett en positiv utveckling.

Bedömargruppen noterar att i de skriftliga underlagen och under platsbesöken framkom att det lokala studentinflytandet, på framför allt kurs- och programnivå, är något svagare än det centrala studentinflytandet. Det är bedömargruppens bedömning att det lokala studentinflytandet måste stärkas, men bedömargruppen noterar också att det görs mycket för att åstadkomma detta.

Enligt dokumentet *Riktlinjer för studentinflytande* så åläggs skolorna att ta fram egna rutiner för hur studentinflytandet ska säkerställas och kommuniceras på de olika nivåerna, vilket är bra. Men bedömargruppen har uppmärksammat att det kan se olika ut på skolorna vilket, enligt gruppens bedömning, gör att det brister i systematiken i arbetet.

I studentinlagan flaggade studentkåren för att grundutbildningsansvarigas, forskarutbildningsansvarigas och programansvarigas roller behöver tydliggöras och förstärkas. Studentkåren uttryckte en farhåga i att otydliga roller kan bidra till att det blir svårare för studenterna

att engagera sig, eftersom det är otydligt vilket mandat olika funktioner har och att det blir upp till enskilda personer att tolka sina uppdrag. Lärosätet har under 2018 förtydligat rollerna för utbildningsansvariga på skol- och programnivå och det ska utvärderas i den kontinuerliga uppföljningen. Detta ser bedömargruppen som positivt för den fortsatta utvecklingen av lärosätets kvalitetssäkringssystem.

Under platsbesöken framkom att studentrepresentantsuppdrag på central nivå främst bemannas av studentkårens heltidsarvoderade, medan olika grupperingar på skol- och kursnivå bemannas av heltidsstuderande. Vid platsbesöken framkom det också att villkoren för studentrepresentanter som inte är heltidsarvoderade kan variera. Bedömargruppen tycker att det är bra att de centrala studentrepresentantsuppdragen utförs av heltidsarvoderade. Men bedömargruppen anser att det kan finnas anledning för lärosätet att se till att det finns likvärdiga och tydliga villkor för deltagande vid möten och arbetsgrupper på skolnivå, programnivå och kursnivå.

Av bedömningsunderlagen framgår att det finns utvecklingsbehov i arbetet med kursvärderingar och kursanalyser. Det gäller främst att det är låg svarsfrekvens på kursvärderingarna, bristande engagemang från studenterna och bristande återkoppling från värderingarna till studenterna. Lärosätet arbetar med de här frågorna och kursanalyser ska numera publiceras på kurssidorna på webbplatsen. Det finns också en webbplattform för kontinuerlig uppföljning och kvalitetsdialog där material tillgängliggörs för bland annat studenterna, men också för till exempel externa avnämare. Systemet är relativt nytt men bedömargruppen noterar den goda intentionen. Lärosätet har även visat på flera försök för att få upp svarsfrekvensen på kursvärderingar med bland annat utvärderingar mitt i kursen, mentometerövningar och andra kompletterande former. Det framgick också att diskussioner förs återkommande på lärosätet för att hitta och pröva nya vägar för att öka studenternas deltagande i utvecklingen av utbildningarna, vilket bedömargruppen ser som positivt. Bedömargruppen uppfattar också att nätverken för grundutbildningsansvariga och forskarutbildningsansvariga är viktiga kanaler för att sprida goda exempel och för att förmedla dessa vidare till program- och kursansvariga.

Även om det finns tydliga utvecklingsområden så är bedömargruppens uppfattning att lärosätet tydligt har visat att man arbetar systematiskt med att verka för studenters och doktoranders möjligheter att vara delaktiga i olika processer.

6. Arbetsliv och samverkan

Bedömning med motivering:

Sammanvägd bedömning av bedömningsområdet

Tillfredsställande

Bedömargruppen anser att kvalitetssystemet innehåller rutiner och processer för att säkerställa att utbildningarna har ett arbetslivsperspektiv och utvecklar studenternas och doktorandernas beredskap att möta förändringar i arbetslivet. Även om detta inte var helt tydligt i självvärderingen så framkom det av övrigt bedömningsmaterial som lärosätet lämnat in, som styrdokument och processbeskrivningar. Det bekräftades och förtydligades även under intervjuer med medarbetare, studenter och samverkanspartner i samband med platsbesöken.

Sammantaget vill bedömargruppen lyfta fram följande styrkor inom bedömningsområdet:

- Interaktionen med externa parter i arbetet med utveckling av utbildningarna är strukturerad

Datum
2020-03-17Reg.nr
411-00484-18

och tydlig.

- Lärosätet har en karriärenkät för att få återkoppling på utbildningar.
- Det görs en analys av karriärenkäten, som är en viktig del vid utveckling av utbildningar.
- Lärosätet samarbetar med bland annat akademi och forskare i *OpenLab*.

Bedömargruppen vill även lyfta fram följande utvecklingsområden:

- Lärosätet bör förtydliga processen för interaktion med arbetslivsrepresentanter vid större förändringar av utbildningar och utbildningsutbud.
- De obligatoriska frågorna vid den kontinuerliga uppföljningen av utbildningar bör uppdateras så att de även täcker arbetslivets behov.
- Rollen för arbetslivsrepresentanter i olika styrande forum kan förtydligas.
- Lärosätet bör införa de förslag på kriterier som arbetsgruppen för arbetslivssamverkan i utbildning har tagit fram.
- Lärosätet bör förtydliga hur de programansvariga ska använda karriärenkäten.

Bedömning av bedömningsgrunden:

6.1 Lärosätet säkerställer, genom rutiner och processer, att utbildningarna utvecklar studenternas och doktorandernas beredskap att möta förändringar i arbetslivet.

Uppfylld

Samverkan med myndigheter, kommuner, landsting och företag är en viktig del av lärosätets *Vision 2027*. Lärosätet skriver att det bland annat är via samverkan som lärosätet bidrar till att utveckla morgondagens teknik och forskning. I utvecklingsplanen för 2018–2023, *Ett ledande KTH*, skriver man även att lärosätet har "ledande samverkan" som mål och att "utbildningen ska präglas av samhällsrelevans". Detta pekar på att lärosätet ser samverkan som en viktig del för att jobba med framtidens utbildning, samt i att vara ett ledande universitet för de som söker både kompetens och forskningsresultat. Bedömargruppen upplevde däremot samverkansaspekten som anonym i självvärderingen, och uppfattar att tyngdpunkten i självvärderingen ligger på att beskriva det interna arbetet hos lärosätet "inifrån och ut". Platsbesöken gav ändå svar på de frågor som uppkommit vid läsningen av självvärderingen och visade på att det finns ett systematiskt "dubbelriktat" arbete för att stärka arbetslivsanknytningen och samverkan i utbildningarna.

Ansvar för samverkan är uppdelat på flera ansvarsområden. Exempelvis så har grundutbildningsansvariga ett stort ansvar för samverkan och internationalisering i grundutbildningen och samverkan med det omgivande samhället. Grundutbildnings- och forskarutbildningsansvariga leder kvalitetsforum på skolnivå och där ingår i förekommande fall externa representanter.

I *Riktlinje om kvalitetssäkring av utbildning* anges att utbildningarna på alla nivåer ska granskas i den kontinuerliga uppföljningen och den regelbundna granskningen ur ett samverkansperspektiv. I den regelbundna granskningen som ska ske vart sjätte år, är det tänkt att arbetslivsföreträdare ska delta och bidra till att säkerställa utbildningarnas relevans och förberedelse för arbetslivet. Av bilagan till *Programanalys utbildning på forskarnivå 2019* framgår att arbetslivets perspektiv ska vara med.

I instruktionen för den årliga kontinuerliga uppföljningen av lärosätets utbildningar finns inte någon obligatorisk återkoppling från samverkansrepresentanten. Det finns en obligatorisk del som alltid består av samma frågor och en del som byts ut varje år. I den senare kan frågor kopplade till

Datum
2020-03-17Reg.nr
411-00484-18

Samverkan förekomma under en sexårsperiod. Bedömargruppen menar att samverkansfrågor även bör komma in i den årliga kontinuerliga uppföljningen.

Vid förändring av utbildningsutbudet (inrättande av ny utbildning och större förändring av befintliga utbildningar) är det utbildningsutskottet som tar ställning till om det behövs extern granskning eller inte. Bedömargruppen noterar att det inte finns några fastställda riktlinjer för när arbetslivsrepresentanter ska involveras i arbetet, utan att det beslutas av utbildningsutskottet från fall till fall. Bedömargruppen ser det som en risk att utbildningsutskottet själva ska besluta när det ska göras eller inte. Det kan finnas anledningar att göra avsteg från att ta in dessa yttranden, men det borde i stället vara norm att hämta in dem. Bedömargruppen menar att detta är ett viktigt inslag för att säkerställa att de krav som finns från arbetslivet blir synliggjorda samtidigt som det ökar transparensen till utbildningarna.

Bedömargruppen noterar att det i riktlinjerna för avveckling av utbildningar inte finns angivet att ansökan ska innehålla en analys av eventuella konsekvenser för samhälle och näringsliv om utbildningen inte ges. Ett förslag från bedömargruppen för att stärka arbetslivsperspektivet är, att i det beslutsmaterial som skickas till rektorn tydliggöra hur man i de föreslagna förändringarna beaktat arbetslivsperspektivet.

Samverkanspartner finns representerade i lärosätets styrande och beredande organ, som styrelsen och fakultetsrådet. De finns även representerade på andra nivåer men detta är inte centralt reglerat. Lärosätet har även elva strategiska partner (företag och offentliga organisationer). Målet med dem är att höja kvaliteten på utbildning och forskning genom ett långsiktigt samarbete. Bedömargruppen vill rekommendera lärosätet att göra det tydligt för de externa representanterna varför de sitter med i olika organ, eftersom det under granskningen framkommit att det funnits olika uppfattningar om syftet med arbetslivsrepresentanternas deltagande.

Tillsammans med bland annat Karolinska institutet och Stockholms stad har *OpenLab* etablerats med målet att skapa förutsättning för innovativa lösningar för invånare i Stockholms stad. Här samarbetar studenter från lärosätet tillsammans med företag, forskare, invånare och offentliga aktörer för att ta fram lösningar för olika problem i samhället. Hittills har man genomfört 40 projekt sedan 2013. Bedömargruppen ser det som positivt att lärosätet arbetar med *OpenLab*, eftersom man genom detta arbete kan knyta samman sin forskning och utbildning med aktuella problem i samhället. Detta visas genom det antal projekt man har genomfört.

Under 2017–2018 har en arbetsgrupp arbetat med arbetslivssamverkan i utbildningen, och tagit fram ett förslag på kriterier för att säkerställa arbetslivssamverkan med progression i utbildningar på olika nivåer. Bedömargruppen ser det som positivt att lärosätet har identifierat utvecklingsområden inom arbetsliv och samverkan för utbildningarna samt föreslår ett antal aktiviteter per årskurs för att säkerställa arbetslivssamverkan i programmen.

Lärosätet genomför en karriärenkät där tidigare studenter kan beskriva arbetsmarknaden de befinner sig på och kopplingen till den utbildning de gått. Under platsbesöken framkom det att skolorna, i olika sammanhang och i stor utsträckning, använder sig av karriärenkäten för att utveckla utbildningarna. Bedömargruppen menar att det är en styrka att den typen av enkät finns men att den kan behövas användas mer systematiskt, eftersom det vid platsbesöket kom fram att det finns en stor variation i hur karriärenkäten används vid olika utbildningar.

Samlat omdöme: Godkänt med förbehåll kvalitetssäkringsarbete**Motivering: Bedömning:***Godkänt kvalitetssäkringsarbete med förbehåll*

Sammantaget visar underlagen på att kvalitetssäkringsarbetet endast kan godkännas med förbehåll. Bedömningsområdet *jämställdhet* bedöms inte vara tillfredsställande. Bedömargruppens uppfattning är att lärosätet kan åtgärda bristerna i det bedömningsområde som inte är tillfredsställande inom två år.

Lärosätet bedriver en omfattande verksamhet med ledande utbildning och forskning inom många discipliner. Lärosätet har som mål att vara ett av de ledande tekniska universiteten i Europa och ett synligt internationellt universitet vilket tydligt framgår av *Vision 2027*. Utvecklingsarbetet inom lärosätet tar sin utgångspunkt i ställningstagandet och formuleringen "ett ledande KTH". Helheten ska sättas före delarna och lärosätet ska stärkas som organisation och varumärke. "Ett ledande KTH" innebär också enhetligare arbetssätt och rutiner inom organisationen och ökat samarbete över organisatoriska gränser. Den omorganisation som nyligen genomförts där tio skolor blev fem är ett led i detta. Visionen för lärosätet och genomförda organisatoriska förändringar är viktiga utgångspunkter för hur lärosätet arbetar med att utveckla och säkra hög kvalitet i hela verksamheten och därigenom öka lärosätets attraktionskraft och konkurrenskraft.

Bedömargruppen anser att lärosätet genomför och lyfter fram en rad aktiviteter och processer inom ramen för lärosätets integrering av jämställdhet i organisationen, men det finns i dag inte en tydlig systematik eller samstämmighet inom organisationen om hur och när jämställdhet kommer att vara en integrerad del i lärosätets utbildningar. Trots ett omfattande och gott arbete med frågor som rör jämställdhet, mångfald och lika villkor vid lärosätet och trots att jämställdhet är ett prioriterat område, konstaterar bedömargruppen att det inte framgår tydligt i självvärderingen på vilket sätt lärosätet arbetar med att beakta och integrera jämställdhet i utbildningarnas innehåll, utformning och genomförande, vilket är utgångspunkten för detta bedömningsområde.

I övrigt vill bedömargruppen sammanfattningsvis framhålla följande. Lärosätet har ett väl genomtänkt och trovärdigt kvalitetssäkringssystem baserat på kombinationen av kontinuerlig uppföljning som sker varje år och regelbunden granskning som följer en sexårscykel. Den regelbundna granskningen börjar dock tillämpas först 2019/20, vilket betyder att några belägg för att den är kvalitetsdrivande och skapar kvalitetskultur egentligen inte finns. Bedömargruppen gör emellertid bedömningen att modellen med stor sannolikhet kommer att ha avsedd effekt. Skälet är systematiken i modellen och att innebörden av den regelbundna granskningen är att en rad tidigare använda komponenter har satts samman till en helhet. Men i den fortsatta utvecklingen med de två huvudkomponenterna bör lärosätet bevaka att systemet inte bli alltför svåröverskådligt och överbelastat. Synsättet att det yttersta syftet är att skapa en kvalitetskultur måste ständigt vara närvarande.

Lärosätets kvalitetspolicy är känd i verksamheten och har styreffekt främst via de regler och rutiner som följer av policyn. Policyn är också tydligt länkad till den strategiska styrningen av verksamheten. Bedömargruppen vill även lyfta fram att ansvarsfördelningen är ändamålsenlig och tydlig samt stödjer utvecklingen av hög kvalitet i utbildningarna. Ett viktigt utvecklingsområde är kvaliteten på kursanalyserna. Ett fortsatt systematiskt arbete måste bedrivas för att förbättra kvaliteten på såväl enkäterna som övriga underlag för analyserna. Ett utvecklingsområde är också att ta fram en

Sammanhållen kommunikationsplan för att sprida resultat som framkommer i arbetet med kvalitetssäkringen.

Det finns ett stort fokus inom lärosätet på pedagogiska frågor och den pedagogiska miljön samt på att bättre stödja och underlätta för lärare och forskare att utföra sitt arbete på ett effektivt och ändamålsenligt sätt. Stort fokus finns också på att säkerställa en trygg och inkluderande miljö. Bedömggruppen vill även lyfta fram vikten av ett förbättrat karriärstöd och förbättrad vägledning för doktorander som förutsättningar för hög kvalitet. Det är också centralt att tydliggöra personalens kompetensutveckling och säkerställa att personalens kompetens motsvarar utbildningens behov på alla nivåer.

Det finns tydliga strukturer som är förankrade i organisationen för att både inrätta och utveckla utbildning. Bedömggruppen konstaterar att lärosätet utifrån kontinuerliga uppföljningar genomför de åtgärder som krävs för att förbättra och utveckla utbildningarna. Målmatriser anger tydligt kopplingen mellan nationella och lokala mål, lärandeaktiviteter och examinationer. Bedömggruppen vill poängtera vikten av att det nära sambandet mellan forskning och utbildning i verksamheten utvecklas genom ett systematiskt arbete med att på olika sätt forskningsanknyta utbildningarna på alla nivåer. Vidare är ett utvecklingsområde att säkerställa en systematisk återkoppling av resultat och åtgärder till alla studenter, doktorander och anställda, även till dem med ett annat språk än svenska.

Betydelsen av student- och doktorandinflytande framgår tydligt av lärosätets strategier och policydokument. Lärosätet har ett övergripande dokument som nyligen har reviderats men som är välkänt. Dokumentet *Riktlinjer för studentinflytande* tar upp studentkårens roll i systemet och lärosätets ansvar för studenternas inflytande. Dokumentet är översiktligt, välformulerat och tillgängligt.

Av självvärderingen, studentinlagan och intervjuerna framgår att lärosätet har ett stort engagemang för att ta tillvara studenternas åsikter. Det framgår också tydligt att lärosätet och studentkåren har goda relationer, men bedömggruppen menar att det finns en utvecklingspotential i det lokala studentinflytandet. En brist som bedömggruppen har noterat och som framkom av studentinlagan är att doktorandrepresentanter i vissa fall har utsetts av någon annan än studentkåren. Av studentinlagan framgår också att det finns utvecklingspotential för förutsättningarna för inflytande – studenter på grundnivå och avancerad nivå upplevs ha bättre förutsättningar än doktorander. Bedömggruppen instämmer i studentinlagans slutsatser när det gäller behovet av att utveckla förutsättningarna för doktorandernas inflytande.

Bedömggruppen anser att kvalitetssystemet innehåller rutiner och processer för att säkerställa att utbildningarna har ett arbetslivsperspektiv och utvecklar studenternas och doktorandernas beredskap att möta förändringar i arbetslivet. Det finns en strukturerad och tydlig interaktion med externa parter i arbetet med utveckling av utbildningarna. Ett viktigt inslag för förbättringar av utbildningarna är genomförande och analys av karriärenkäten. Exempel på en styrka är arbetslivets samarbete med akademien och forskare i *OpenLab*, för att ta fram nya lösningar på samhällsliga utmaningar. Som förbättringar vill bedömggruppen peka på att lärosätet bör förtydliga processen för interaktion med arbetslivsrepresentanter vid större förändringar av utbildningar och utbildningsutbud. Det är också viktigt att uppdatera de obligatoriska frågorna vid den kontinuerliga uppföljningen av utbildningar till att även täcka arbetslivets behov.

Avdelning
Utvärderingsavdelningen

Handläggare
Anna Rudebeck
+46 8 563 088 69
anna.rudebeck@uka.se

Schema platsbesök 1 – 1 oktober 2019

Lokal: Styrelserummet, KTH
Plan 11
Brinellvägen 8

Tid	Aktivitet	Medverkande
08:15-8.30	Bedömargruppen samlas i styrelserummet på KTH	Bedömargruppen och UKÄ
08:30-09:15	Intervju med lärosätets ledning	Rektor Prorektor , ansvarig för strategisk samverkan och forskningens infrastruktur (telefon) Dekanus , ordf. fakultetsrådet och i anställningsnämnden, ansvar för kvalitet i forskning och utbildning Prodekanus , vice ordf. UN och fakultetsrådet, Vice rektor utbildning, ordf. UN universitetsdirektör
09:15-09:30	Bedömargruppen sammanträder	Bedömargruppen och UKÄ
09:30-10:15	Studentkår	Kårordförande i President Chef för Utbildningsinflytande f.d. chef för Utbildningsinflytande , huvudansvarig för arbetet med studentinlagan doktorandsektionens ordförande skolrådsordförande
10:15-10:30	Bedömargruppen sammanträder	Bedömargruppen och UKÄ
10:30-11:15	Skolchefer	Samtliga skolor
11:15-11:30	Bedömargruppen sammanträder	Bedömargruppen och UKÄ

Tid	Aktivitet	Medverkande
11:30-12:15	Forskarutbildningsansvariga och grundutbildningsansvariga	Grundutbildningsansvariga SCI ¹ , ABE, ITM Forskarutbildningsansvariga EECS, CBH
12:15-13:15	Lunch och bedömargruppen sammanträder Gästmatsalen plan 11	Bedömargruppen och UKÄ
13:15-14:00	Fakultetsrådet	Ledamöter med läraranställning från EECS ¹ , ITM, CBH Extern ledamot (Skype)
14:00-14:30	Fika och överläggning	Bedömargruppen och UKÄ
14:30-15:15	Gemensamt verksamhetsstöd	Avdelningschef , Planering, kvalitetsamordning och förvaltningsjuridik Avdelningschef , Studentservice, utbildningsadministration och internationella relationer Koordinator för forskningsdata Gruppchef/projektledare Fastigheter Verksamhetsansvarig , Högskolepedagogik
15:15-16:00	Representanter från KTH:s styrelse	ordförande (via Skype) extern ledamot lärrarrepresentant personalrep./facklig representant
16:00-16:15	Fika och överläggning	Bedömargruppen och UKÄ
16:16-16:45	Avslutande samtal med ledningen	Rektor Dekanus
16:45-17:45	Avslutande överläggning	Bedömargruppen och UKÄ

¹ SCI=Teknikvetenskap, ABE=Arkitektur och samhällsbyggnad, ITM=Industriell teknik och management, EECS=Elektronik och datavetenskap, CBH=Kemi, bioteknologi och hälsa

Datum 2019-11-25/27 Reg.nr 411-00484-18

Avdelning
Utvärderingsavdelningen
Handläggare
Anna Rudebeck
08-08-563 088 69
Anna.rudebeck@uka.se

Platsbesök 2 25-27 november 2019

25 november –intervjuer

Lokal: Styrelserummet, plan 11, Brinellvägen 8, KTH

Tid (max)	Rubrik	Deltagare
13:30-14:30	Universitetsledningen	Rektor Dekanus Prodekanus Universitetsdirektör Vicerektor med särskilt ansvar för utbildning Vicerektor med särskilt ansvar för hållbar utveckling Vicerektor med särskilt ansvar för jämställdhet och värdegrund
14:30-14:45	<i>Fika + Bedömargruppen sammanträder</i>	Bedömargruppen och projektledare
14:45-15:30	Studenter	Studenter från kurserna (två per kurs): Arkitekturprojekt 1:3 Boende, arbete, klimat Algoritmer, datastrukturer och komplexitet Work, environment and economics
15:30-16:00	<i>Bedömargruppen sammanträder</i>	
16:00-16:45	Lärare	Lärare från kurserna (antal): Arkitekturprojekt 1:3 Boende, arbete, klimat (1) Algoritmer, datastrukturer och komplexitet (2) Work, environment and economics (1)
16:45-17:45	<i>Bedömargruppen sammanträder</i>	
18:15-20:00	<i>Gemensam middag på restaurang Copine, Kommendörsgatan 23</i>	Bedömargruppen och projektledare

Välj typ av dokument

2(3)

Datum

2019-11-25/27

Reg.nr

411-00484-18

26 november - Intervjuer

Lokal:

Tid (max)	Rubrik	Deltagare
08:30-08:45	<i>Bedömargruppen sammanträder</i>	Bedömargruppen och projektledare
08:45-09:30	Kursansvariga lärare	Kursansvariga lärare från kurserna (antal): Arkitekturprojekt 1:3 Boende, arbete, klimat (1) Algoritmer, datastrukturer och komplexitet (2) Work, environment and economics (1)
09:30-09:45	<i>Fika + Bedömargruppen sammanträder</i>	Bedömargruppen och projektledare
09:45-10:30	Skolchefer	Skolchef ABE ¹ Skolchef EECS Skolchef CBH
10:30-11:00	<i>Bedömargruppen sammanträder</i>	Bedömargruppen och projektledare
11:00-11:45	Programansvariga	Programansvariga: Arkitektprogrammet Civilingenjörsprogrammet Datateknik CDATE Masterprogrammet Teknik, arbete och hälsa
11:45-13:15	Lunch + bedömargruppen sammanträder	Bedömargruppen och projektledare
13:15-14:00	Grundutbildningsansvariga	Grundutbildningsansvariga: ABE ¹ EECS CBH
14:00-14:15	<i>Bedömargruppen sammanträder</i>	Bedömargruppen och projektledare
14:15-15:00	Studentkåren	Kårordförande i President f.d. chef för Utbildningsinflytande , huvudansvarig för arbetet med studentinlagan doktorandsektionens ordförande skolrådsordförande
15:00-15:30	<i>Fika och överläggning</i>	Bedömargruppen och projektledare
15:30-16:00	Doktorander	Doktorander (antal): EECS ¹ (1) CBH (1) ABE (2)
16:00-17:00	<i>Bedömargruppen sammanträder</i>	Bedömargruppen och projektledare

¹ SCI=Teknikvetenskap, ABE=Arkitektur och samhällsbyggnad, ITM=Industriell teknik och management, EECS=Elektronik och datavetenskap, CBH=Kemi, bioteknologi och hälsa

Välj typ av dokument

3(3)

Datum

2019-11-25/27

Reg.nr

411-00484-18

27 november - Intervjuer

Lokal:

Tid (max)	Rubrik	Deltagare
08:15-08:30	<i>Bedömargruppen sammanträder</i>	Bedömargruppen och projektledare
08:30-09:15	Grundutbildningsansvariga	Grundutbildningsansvariga: SCI ¹ ITM
09:15-09:30	<i>Bedömargruppen sammanträder</i>	Bedömargruppen och projektledare
09:30-10:00	Forskarutbildningsansvariga	Forskarutbildningsansvariga: SCI ¹ (vice FA) ITM
10:00-10:30	<i>Fika + Bedömargruppen sammanträder</i>	Bedömargruppen och projektledare
10:30-11:15	Skolchefer	Skolchefer: SCI ¹ ITM (tf)
11:15-11:30	<i>Bedömargruppen sammanträder</i>	Bedömargruppen och projektledare
11:30-12:15	Fakultetsrådet	Ledamöter fakultetsrådet (4 st.)
12:15-13.45	<i>Lunch + bedömargruppen sammanträder</i>	Bedömargruppen och projektledare
13:45-14:30	Kvalitetssamordnare, Equality Office	Kvalitetssamordnare (2 st.) Equality office (1)
14:30-14:45	<i>Bedömargruppen sammanträder</i>	Bedömargruppen och projektledare
14:45-15:15	Avslutande samtal med ledningen	Rektor Dekanus Prodekanus
15:15-16:45	<i>Fika och Bedömargruppen sammanträder</i>	Bedömargruppen och projektledare

Avdelning
Utvärderingsavdelningen

Handläggare
Anna Rudebeck
+46 8 563 088 69
anna.rudebeck@uka.se

Fördjupningsspår för granskningen av kvalitetssäkringsarbetet vid Kungliga Tekniska högskolan (KTH)

Inom ramen för Universitetskanslersämbetets granskning av kvalitetssäkringsarbetet vid KTH kommer två fördjupningsspår att granskas vid platsbesöket 25-28 november 2019. Se bilaga 1 för valda fördjupningsspår.

Lärosätets självvärdering inklusive bilagor, studentinlagan, intervjuer i samband med platsbesöket 1 oktober 2019, samt ytterligare material som begärts in i första hand för dessa fördjupningsspår, utgör utgångspunkt för platsbesöket. Syftet med fördjupningsspåren är att bedöma hur lärosätets kvalitetssäkringsarbete fungerar i praktiken.

Fördjupningsspåren utgörs av kvalitetssäkringsprocesser, relaterade till bedömningsområden och bedömningsgrunder, som studeras i faktiska miljöer.

Vid platsbesöket den 25-28 november har bedömargruppen också möjlighet att ställa ytterligare frågor kring andra frågeställningar än de som direkt berörs av fördjupningsspåren.

Bilaga 1. Granskning av kvalitetssäkringsarbetet vid Kungliga Tekniska högskolan (KTH), Fördjupningsspår (FS).

Följande underlag begärs in separat utöver den dokumentation som gäller för varje fördjupningsspår:

- Utvecklingsplan 2018-2023

Fördjupningsspår 1: Kontinuerlig uppföljning
Process: Kontinuerlig uppföljning avseende utbildning
Bedömningsområde: 3.5 men även 3.2, 3.3, 3.4, 3.6, 4.1, 6.1
<p>Miljö: Skolan för arkitektur och samhällsbyggnad, Arkitektprogrammet och kursen <i>Arkitekturprojekt 1:3 Boende, arbete, klimat</i> 16 hp (årskurs 1) Skolan för elektroteknik och datavetenskap, Civilingenjörsprogrammet Datateknik och kursen <i>Algoritmer, datastrukturer och komplexitet</i> 9,5 hp (årskurs 3). Skolan för Kemi, bioteknologi och hälsa, masterprogrammet Teknik, arbete och hälsa, och kursen <i>Work, environment and economics</i> 7,5 hp (årskurs 2)</p> <p>Funktioner/grupper som bedömargruppen vill träffa:</p> <ul style="list-style-type: none"> • KTH:s ledning (rektor, dekanus, prodekanus, vicerektor för utbildning) • Skolchefer för berörda skolor (ABE, EECS, CBH) • GA för berörda skolor (ABE, EECS, CBH) • PA för berörda utbildningsprogram (Arkitektprogrammet, Civilingenjörsprogrammet Datateknik, masterprogrammet Teknik, arbete och hälsa) • Kursansvarig lärare för kurserna ovan 2018 • Lärare inklusive någon extern extralärare från de aktuella kurserna • Studenter som läst ovanstående kurser 2018 (genom kåren) • Studentkårsrepresentanter (i diskussion med kåren) • Doktorander från de berörda skolorna (genom kåren) • Kvalitetssamordnare och representanter för Equality Office.
Motivering: Den kontinuerliga uppföljningen är en central komponent i KTH:s kvalitetssäkringssystem. Den länkar ihop alla nivåer av organisationen och involverar såväl personal i olika funktioner som studenter. Processen täcker flera av de bedömningsgrunder som granskningen innefattar.

Dokumentation som begärs in:

- Anvisningar för regelbunden granskning
- Anvisning om kursvärdering och kursanalys
- Anvisning om lärandemål och målrelaterade betygskriterier
- Riktlinjer om kvalitetssäkring av utbildning
- Mallar för skolrapporter
- Mallar för programanalyser
- Mall för kursvärderingsenkäter
- Skolrapporter för berörda skolor 2019
- Programanalyser för berörda program 2019
- Kursvärderingar och/eller kursanalyser för berörda kurser 2018
- Utbildningsplaner för berörda program
- Kursplaner för berörda kurser
- Målmatriser för berörda program
- Minnesanteckningar från kvalitetsdialoger 2019
- Berörda skolors preliminära planer för regelbunden granskning

Materialet ovan begärs för följande tidsperiod: Aktuella versioner eller som anges ovan.

Fördjupningsspår 2: Utveckling av utbildningsutbud

Process: Inrättande, nedläggning och utveckling av utbildningsutbud

Bedömningsområde: 3.1 men även 1.1, 2.1, 2.3, 3.3, 4.1 och 6.1

Miljö: Hela KTH, med exempel från några skolor och institutioner .

Funktioner/grupper som bedömargruppen vill träffa:

- KTH:s ledning (rektor, dekanus, prodekanus, vicerektor för utbildning, universitetsdirektör, vicerektor för hållbarhet, vicerektor för jämställdhet)
- Ledamöter fakultetsrådet som varit delaktiga i hanteringen av de exempelärendena som ingår i fördjupningsspåret, 3-4 personer (även om det innebär att personerna inte är ledamöter i rådet innevarande mandatperiod)
- Skolchefer (SCI och ITM, helst skolchef under hanteringen av de aktuella ärendena)
- GA (SCI och ITM, de som var med i beredningen av de aktuella ärendena)
- FA (ITM och SCI)
- Studentkårsrepresentanter (i diskussion med kåren)
- Prefekter (för de institutioner som har huvudansvar för de exempel som tas upp).

Motivering: Processen tar vid efter den kontinuerliga uppföljningen och den regelbundna granskningen och är ett verktyg för den strategiska styrningen.

Dokumentation som begärs in:

- Riktlinje om process vid förändring av programutbud på grundnivå och avancerad nivå
- Riktlinje om utbildning på forskarnivå
- Protokoll (motsvarande) från relevanta möten där valda utbildningar behandlats (skolnivå och central nivå. Vid behov kan vi ha en avstämning kring vilka dokument som är relevanta att ha med)
- Exempel på beslut om nedläggning och inrättande av utbildning och relevanta underlag, inklusive ansökan om att inrätta program:
V-2019-0364 Inrättande av Civilingenjörsutbildning i teknisk matematik,
V-2019-0364 Beslut om avveckling av magisterprogram, tillämpad logistik

Materialet ovan begärs för följande tidsperiod: Två-tre år bakåt, de exempel som tas med ska koppla till aktuella styrdokument. Vid behov kan vi ha en avstämning kring vilka dokument som är relevanta att ha med. Detsamma om det finns frågetecken kring de personer som bedömargruppen önskar träffa.

**Mall för svar på delning av
preliminärt yttrande**

1(6)

Avdelning
Utvärderingsavdelningen
Handläggare
Anna Rudebeck
08-563 088 69
Anna.Rudebeck@uka.se

Datum 2020-02-07
Reg.nr 411-00484-18

Rektor

Universitetskanslersämbetets granskning av lärosätenas kvalitetssäkringsarbete

Delningssvar – synpunkter på preliminärt yttrande

Lärosäte: Kungliga Tekniska högskolan

Lärosätet ges möjlighet att kontrollera innehållet i det preliminära yttrande och påpeka eventuella faktafel. Synpunkterna på yttrandet bör utgå från de bedömningsområden och bedömningsgrunder som ingått i utvärderingen.

Ange i tabellerna nedan vilken sida i yttrandet korrigeringen avser, vid behov kan tabellen byggas ut med ytterligare rader. Korrigeringarna bör hållas så kortfattade som möjligt. Observera att det i detta skede av utvärderingsprocessen *inte* är möjligt att komplettera med *ny* information som inte ingått i de ursprungliga underlagen.

Bedömningsområde: Styrning och organisation			
Sida	Stycke	Rad	Korrigering
-	-	-	Genomgående i yttrandet, ändra dekan till <i>dekanus</i> .
-	-	-	Genomgående i yttrandet, ändra prodekan till <i>prodekanus</i> .
2	5	7	”Skolrapporterna överlämnas till dekanus <i>och prodekanus</i> , och är...”
3	2	2	I bedömargruppens preliminära yttrande anges: ”Lärosätet har även redovisat tveksamheter om systemets förväntade resultat och effekter i förhållande till de stora insatser som måste göras.” I självvärderingen sid 19, stycke 5 rad 7-8 anges följande: ”en ständigt närvarande reflektion måste vara om insatserna motsvarar utkomsten i form av effektiva arbetsprocesser och hög kvalitet.”

POSTADRESS

Box 7703
SE-103 95 Stockholm

BESÖKSADRESS

Löjtnantsgatan 21
Stockholm

TELEFON

+46 8 563 085 00
FAX

+46 8 563 085 50

ORGANISATIONSNR

202100-6495

KONTAKT

registrator@uka.se

www.uka.se

Välj typ av dokument

2(6)

Datum	Reg.nr
2020-02-07	411-00484-18

			KTH:s skrivning avser inte att uttrycka ”tveksamhet” utan en ”reflektion kring” utfall i relation till insats. Just för att undvika det som bedömargruppen lyfter i första punkten under utvecklingsområden på sidan 2 stycke 2: ” den fortsatta utvecklingen av de två huvudkomponenterna, kontinuerlig uppföljning och regelbunden granskning, bör lärosätet undvika att systemet blir alltför svåröverskådligt och överbelastat.”
3	4	7	”Storträffarna leds av <i>vicerektor för utbildning</i> och ...”
5	1	1	”... vilket leds av <i>dekanus och prodekanus</i> .”
5	1	2-3	”Dekanus <i>och prodekanus</i> leder och planerar den kontinuerliga uppföljningen ...” (stryk sista delen av meningen ”och dess beredande utskott”=felaktigt.)
5	1	3-9	Kvalitetssäkringsansvaret är delegerat från rektor till fakultetsrådet. Det är sedan fakultetsrådet som via dekanus och prodekanus genomför kvalitetsdialogen.
5	1	9	”Skolrapporterna ligger sedan till grund för kvalitetsdialogen med <i>dekanus och prodekanus</i> .”
6	1	5-10	Fakultetskollegiet har avskaffats under hösten 2019. Fakultetsrådet beslutade i december -19 att varje skola ska inrätta ett skolkollegium med valda representanter som bl.a. har regelbunden dialog med dekanus och prodekanus samt att kollegialt forum ska hållas två ggr/termin som är ett möte för alla lärare och forskare på KTH där olika teman diskuteras. Dessa två funktioner ska ge kollegiet möjligheten till ett tydligare inflytande och större delaktighet på KTH.
6	2	6-7	Styrdokumentet heter Riktlinje om studentinflytande och det trädde i kraft 1 mars 2019 efter en genomgripande omarbetning. Dokumentet ändrades även i juni samma år.
7	3	1-3	”Lärosätet har identifierat ett antal svagheter i <i>utbildningarna</i> , bland annat...”

Bedömningsområde: Förutsättningar

Sida	Stycke	Rad	Korrigerig
------	--------	-----	------------

Välj typ av dokument

3(6)

Datum	Reg.nr
2020-02-07	411-00484-18

10	2	4-8	”Det framgår vidare av självvärderingen, och bekräftades vid platsbesöken, att grundutbildnings- och forskarutbildningsansvariga har regelbundna möten som leds av vice rektorn för utbildning. Under mötena följer man <i>bl.a.</i> upp och diskuterar i vilken utsträckning den undervisande personalens kompetens motsvarar utbildningens behov.”
15	4	6	”... lärosätets utveckling av <i>målrelaterade</i> betygskriterier.”
15	5	8	”... tydlig korrelation mellan <i>seminariedeltagande</i> och godkänt...”
15	7	2	”... av krav på <i>målrelaterade</i> betygskriterier, som...”
16	2	2	”... kurs- och program <i>analyser</i> , karriäruppföljningar...”
16	5	4	”... med att införa <i>målrelaterade</i> betygskriterier...”
19	4	2	”... på alla <i>kurser</i> hösten 2020.”

Bedömningsområde: Utformning, genomförande och resultat

Sida	Stycke	Rad	Korrigerig
17	6	3	”... den lämnas till utbildnings <i>nämnden</i> för beredning, ...”
22	2	1	”Kvalitetspolicy för KTH”, dokumentet heter <i>kvalitetspolicy</i> .
22	2	5	”Kvalitetsdialoger genomförs på olika nivåer baserat på skolrapporter med aggregerade sammanställningar av programanalyser av skolans samtliga program och kompetensutvecklingsplaner.” Ersätt med: ”Kvalitetsdialoger ledda av dekanus och prodekanus genomförs med skolornas ledning baserat på skolrapporter med aggregerade analyser av programanalyser av skolans samtliga program samt fakultetsutvecklings- och kompetensförsörjningsplaner.”

Bedömningsområde: Jämställdhet

Sida	Stycke	Rad	Korrigerig
24	5-6	8	Kommentar: Vi önskar ett tydliggörande hur bedömargruppens iakttagelser kopplar till bedömningen av kvalitetssystemet och

Välj typ av dokument

Datum	Reg.nr
2020-02-07	411-00484-18

			kvalitetssäkringsarbetet. Detta för att ge KHT stöd i vårt fortsatta utvecklingsarbete inom ett av våra prioriterade områden.
25	1	1-7	<p>Kommentar: Att säkerställa att jämställdhet beaktas i utbildningarnas innehåll, utformning och genomförande är inte ännu implementerat i alla program. Det är en långsiktig målsättning och en vision. Vi arbetar med att skapa en samlad organisation för jämställdhetsarbetet samt att öka medvetenheten och kunskapsnivån/förståelsen för att ojämställdhet finns och att ett aktivt arbete krävs för att förändra detta. JMLA-gruppen t.ex. består av personer från varje skolas ledning, ofta en skolchef eller vice skolchef. Detta skapar en god grund för det kommande implementeringsarbetet inom varje skola. Det som har genomförts är ett antal pilotprojekt och andra aktiviteter, t ex en högskolepedagogisk kurs för lärare, ett nytt lektorat i lärande, genus och jämställdhet samt en mängd utbildningsinsatser och workshops för både chefer och lärare, för att förbereda för den mer generella insatsen, som beräknas påbörjas 2020-2023. I den nya högskolepedagogiska kursen ”Genusforskning och jämställdhet i högre tekniks utbildning” skapas också en god grund för den implementering som ska ske på bred front. Fler lärare kommer vara kunskapsbärare av vad genusforskning är och hur jämställdhet kan skapas i undervisning. Insatsen kommer inte att bli likadan överallt även om ett antal metoder, moduler och innehållsmässiga delar kommer att erbjudas. Vi är väl medvetna om att det är stor skillnad mellan skolorna när det gäller pågående jämställdhetsarbete, det är en del av problemanalysen som ligger till grund för det planerade förändringsarbetet. Vi följer systematiskt upp det jämställdhetsarbete som genomförs via programanalyser och skolrapporter samt i efterföljande kvalitetsdialog. Systematiken har byggts upp utifrån att mallarna för programanalyser har kompletterats med frågor kring jämställdhet och processen har anpassats så att GA och FA kan få stöd från Equality office med att analysera resultaten från programanalyserna och utifrån dem formulera prioriterade problem och lämpliga åtgärder.</p>
25	2	6-8	<p>Kommentar: Formuleringen utgör ett långsiktigt mål och en vision, inte en genomförd åtgärd.</p>
25	3	1-7	<p>Kommentar: Att det råder stor skillnad mellan skolorna när det gäller insikter om ojämställdhet och genomförda aktiviteter är varken en nyhet eller avvikelse i den kontinuerliga uppföljningen. Det som följs upp är vilka problem som kommer fram i programanalyserna, vilka kan analyseras och resultera i aktiva åtgärder.</p>
26	1	1-5	<p>Kommentar: Att arbeta med att öka kunskap och medvetenhet hos lärare, prefekter och övriga chefer om genus och jämställdhet är en</p>

Välj typ av dokument

Datum	Reg.nr
2020-02-07	411-00484-18

			förutsättning för att kunna genomföra implementeringen av integrering i alla program framöver. Det handlar om att skapa en kollektiv medvetenhet om att ojämställdhet finns på lärosätet. Denna insikt finns inte idag, vilket bland annat visar sig i de stora skillnaderna mellan skolorna.
26	2	1-6	Kommentar: Det finns i dagsläget en tydlighet och systematik i kontinuerlig uppföljning, som är anpassad efter de insatser som har gjorts. Då implementering på bred front kommer att genomföras ska systematiken utvecklas och anpassas efter detta.
26	4	1-6	Kommentar: Att skapa riktlinjer för vad jämställdhet i lärosätet olika utbildningar innebär utgör ett omfattande och på lång sikt viktigt arbete. Våren 2020 kommer en arbetsgrupp att tillsättas för att formulera en strategi för arbetet framåt. Tidigast 2021 kommer steg 1 av implementeringen att genomföras.
26	6	1-5	Kommentar: Några omfattande pilotprojekt har genomförts. Flera av dem har kontinuerligt utvärderats och förändrats under 2-4 år. Under 2020 ska materialet sammanställas och analyseras för att kunna användas av den arbetsgrupp som ska tillsättas för den bredare implementeringen.

Bedömningsområde: Student- och doktorandperspektiv

Sida	Stycke	Rad	Korrigerig
27	4	3	Styrdokumentet heter Riktlinje om studentinflytande.
28	2, 3, 4, 6	-	Styrdokumentet heter Riktlinje om studentinflytande.
28	7	5-7	”Lärosätet har under 2018 förtydligat rollerna för utbildningsansvariga på skol- och programnivå”, följande tillägg bör göras, ”... via översyn av styrdokumentet Riktlinje om utbildningens organisation.”

Bedömningsområde: Arbetsliv och samverkan

Sida	Stycke	Rad	Korrigerig